

PIK LV, Ч. 9

ВЕРЕСЕНЬ — 1998 — SEPTEMBER

No. 9, VOL. LV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LV, ВЕРЕСЕНЬ Ч. 9

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан

Редактор англomовної частини — Тамара Стадниченко

Редакційна колеґія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галля Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель — член Екзекутиви СУА
для справ пресиАдреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер М. Оріся Яцусь

Тел/Факс: (732) 441-9377

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодинокое число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

ЗМІСТ

Степан Сворақ. Жінки-вчителі в полум'ї національно-визвольної війни на Західньоукраїнських землях	1
Марта Богачевська-Хом'як. Всеукраїнський Конґрес жінок	5
Вісті з Централі	7
Ярослава Рубель. Засідання Головної Управи	8
Our Life	
Thomas M. Prymak. Kateryna Hrushevsky	9
News from UNWLA Headquarters	14
Iryna Kurowuskyj. International Day of the Family ...	15
Ihor Magun. A Word About Ticks and Lyme Disease	16
Христя Навроцька. Наше харчування.	17
Дописи округ і відділів	18
Пожертви	27
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

Ілюстрації Зоряни Сохацької-Атлантової.

Illustrations by Zoriana Sokhatska-Atlantova.

На обкладинці: В. Касіян, "Наука". Туш, перо, 1920 р.
On the cover: W. Kasian. Home schooling, 1920.

OUR LIFE

VOL. LV SEPTEMBER No. 9

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban

English Editor — Tamara Stadnychenko

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Anna-Halla Horbach

Iwanna Rozankowskyj

Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair

Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Business administrator: M. O. Jacus

Tel/Fax: (732) 441-9377

Annual subscription in the USA for UNWLA members .. \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ... \$ 30.00.

Annual subscription in countries other than USA \$40.00 US currency.

Single copy \$3.00

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки ориґінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріялів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріяли і вправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Переклади і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1998 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

Мал. А. Павленка.

*Вчителькам, борцям за волю України та невинним жертвам
невідомої ще громадянської і визвольної війн — присвячуємо.*

СТЕПАН СВОРАК

ЖІНКИ-ВЧИТЕЛІ В ПОЛУМ'І НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ НА ЗАХІДНЬОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

(ДРУГА ПОЛОВИНА 40-ИХ РОКІВ)

Розглядаючи і вивчаючи історію школи та освіти в Україні, дослідники практично ніколи не наголошують, що тема ця майже на 80 відсотків — жіноча, адже стосується праці вчительства, що в основній своїй масі представляє у нашій державі прекрасну половину людства.

Не вивчали і не підкреслювали історики до сьогодні проблем жіноцтва у радянській школі з кількох причин. Поперше, як твердила нам до недавнього часу наша пропагандистська партійна машина, вчитель у нашій країні поставлений на таку висоту, на якій він не стоїть і не може стояти в "буржуазному" суспільстві. Подруге, як вважалося в Україні, жіноча проблема взагалі вирішена, а вчителів-жінок — тим більше. Потретьє, дослідники, які думали інакше, не мали можливості ні писати, ні публікувати свої твори, а то і жити в суспільстві "розвинутого соціалізму".

Сьогодні хочеться ще раз звернутися до подій цієї ж давности, що відбувалися на західноукраїнських землях та в Україні в цілому, заглянути в історію нашої освіти, творення і занепаду національної школи, визначити на документальних матеріалах та спогадах очевидців тих подій долю жінки-вчительки перших повоєнних років, відчути її болі і турботи, радості й тривоги, страх і переживання, внутрішню боротьбу з ідеєю української держави та наругу більшовицької державної машини над українською душею.

Повернувшись в 1944 році на землі Західньої України, комуністи одразу ж приступили до народної освіти, адже вони прекрасно розуміли, що успіх і перемога у справі підкорення цих земель буде в значній мірі залежати від спрямування школи і в

першу чергу її педагогічних кадрів, що належать до тієї частини інтелігенції, котра покликана збагачувати духовну культуру народу, готувати свідомих громадян, патріотів, прищеплювати національну свідомість.

У перші повоєнні роки школи західних областей України відчували гостру нестачу вчителів. Переважна більшість педагогів регіону, основну частину яких становили вчителі-жінки, на 1944 рік була винищена як сибірськими каторгами та більшовицькими катівнями в 1941 році, так і німецькими концтаборами протягом усієї війни. Якщо, наприклад, до війни у школах Львівської області працювали 8,262 учителі, то на 1944 рік їх залишилося трохи більше двох тисяч. Більша частина вчителів, і в першу чергу з вищою освітою, була розстріляна фашистами в Рівному. В Тернополі вони вбили 44 вчителі, 26 — вивезли до Німеччини. В цілому ж на початок 1945/46 навчального року в шести західних областях України не вистачало близько 10 тисяч вчителів.

Для охоплення всіх дітей шкільного віку навчанням і забезпечення навчально-виховної роботи органам народної освіти необхідно було терміново заповнити вільні місця вчителів у школах західноукраїнських областей. Для розв'язання цього питання 7 травня 1945 року уряд України зобов'язав Міністерство освіти УРСР терміново післати в західні області близько семи тисяч вчителів, у тому числі 685 випускників вищих навчальних закладів та 1,426 — середніх педагогічних закладів.

Цей насильний акт партії та уряду був ще одним актом вандалізму та геноциду проти українського народу і в першу чергу проти його цвіту — молодих дівчат та жінок. З невеликими пожитками і практично без засобів до існування та житла на місцях їх сотнями, тисячами посилали у райони, де повним ходом ішла важка кровопролитна війна, війна не на життя, а на смерть, війна за українську націю та державу. Молоді дівчата-випускниці потрапляли тут у надзвичайно скрутні умови життя та праці. З одного боку — ідеологічний тиск державної машини та її репресивного апарату, котрий уважно стежив за діяльністю молодих вчителів у школах і вимагав від них бути не тільки вчителями і вихователями в школах, але й агітаторами-пропагандистами серед місцевого населення. З другого — ОУН та УПА, котрі одразу ж активно виступили проти політики насадження в школах західних областей України комуністичної освіти. Крім того, вихованці педагогічних закладів східної України в більшості не розуміли ментальності галичан, не знали і не завжди підтримували ідеї національно-визвольної боротьби Української Повстанської Армії, котра в 1945—46 роках була у розпалі.

Довгий час українська історична наука поширювала міт про величезні жертви та вбивства серед інтелігенції, що прибувала зі сходу, про терор та репресії, що їх застосовувала до вчителів-східняків

Організація Українських Націоналістів. Сьогодні, коли для дослідників відкриті таємні архіви партії та органів безпеки, до цієї проблеми можна підійти диференційовано.

Частина направленої для роботи в школи молоді була дійсно відданою справі партії та комсомолу і не бажала ні слухати, ні реагувати на застереження підпілля. Більше того, як свідчать нові документи, вони часто організовували опір загонам ОУН-УПА, котрі діяли у підпіллі. Так, вчителька середньої школи села Торговище Маціївського району Волинської області А. В. Семиколос стала не тільки агітатором, але й організатором та керівником озброєної групи "охорони громадського порядку" з комсомольців школи та села і "місцевих активістів". У цілому ж тільки протягом одного 1946 року винищувальні батальйони, у складі яких були і вчителі-комсомольці, в західних теренах України провели майже 17 тисяч бойових операцій, в результаті яких вбито 1,004 і затримано 5,410 вояків ОУН-УПА.

Тому то більшість місцевого населення західної України ставилась до комсомолу як до розсадника більшовизму, адже "чесний" комсомолець, — підкреслювалося у зверненні до української молоді, — повинен видати на шибеницю навіть своїх найближчих. А в наказі ОУН надрайонним провідникам, виданому ще в червні 1945 року, наголошувалося: "Нам треба поставити собі завдання, щоб в короткому часі на наших теренах не існувала ані одна комсомольська організація. Хто з учителів не хоче протиставитись більшовицьким намовам і вступить в комсомол, буде уважений зрадником українського народу і відповідатиме перед народним судом, який для зрадників помилування ані пощади не має" (Центральний Державний Архів Громадських Організацій України, далі: ЦДАГО, ф.1, оп.23, спр.1716, арк.4).

Запровадження в школах програм, розроблених ОУН, викликало хвилю протесту та опору частини вчителів, котрі прибули зі східних областей України та Росії, а особливо вчителів-комуністів і комсомольців. Тих директорів шкіл та вчителів, котрі не бажали виконувати вимоги нових шкільних програм, члени ОУН попереджували, просили виїхати, карали фізично, а особливо непокірних знищували. Наприклад, тільки за два місяці (вересень, жовтень) 1946 року зі шкіл лише однієї Волинської області вибуло 500 вчителів. За виступ проти шкільної програми освіти ОУН покарана шомполами вчителька Перемишлянської середньої школи Львівської області Мартинюк, повішені вчительки Яблунівської семирічної школи Більшівцівського району Івано-Франківської області Сердюк, вчителька села Ракитниці Ковельського району Волинської області Прислюк, вчителька села Ромашівка Оликського району Волинської області Петрова та інші.

Звичайно, вбивству виправдань нема і не можна

виправдати ці вбивства перед родинами юних комсомолок, яких післали в школи західних областей України зі сходу, але заради справедливості хочеться зазначити, що вбивства вчителів все ж були надзвичайно рідкісним явищем, адже ОУН у своїх листівках-зверненнях неодноразово підкреслювала: "Ми, Українські Повстанці, щиро вітаємо братів-вчителів зі Східніх Земель України. Бажаємо вам успіху в праці над вихованням молодого покоління України. Наскільки це буде в нашій силі, поможемо вам морально і матеріально пережити це страшне лихоліття і добитися до нового радісного і щасливого життя. Проте ви не повинні дати себе втягнути в сітку большевицьких провокаторів, при допомозі яких большевики намагаються наш рух паралізувати і ліквідувати" (ЦДГО України, ф.1, оп.23, спр.1716, арк.3).

Чітка політична спрямованість ОУН, тепле ставлення до вчительської молоді зі сходу місцевого населення, піклування, в багатьох випадках не місцевої державної влади і партійних органів, а членів підпілля, приводило до того, що частина вчителів зі східніх областей України почала зживатися з місцевим населенням, ставали провідниками державницької ідеології, відривалися і виходили з-під партійного впливу, відходили від суспільно-політичного життя, а в ряді випадків ставали на шлях антирадянської діяльності.

Так, в час виборів до Верховної Ради СРСР в лютому 1946 року, котрі дійсно не були ні вільними, ні демократичними, вчителі зі сходу, поряд із місцевими, допомагали саботувати вибори, вели як пасивну, так і активну боротьбу проти насадження більшовицької ідеології та політики. Ще напередодні цієї "демократичної події" в січні 1946 року органи НКВД заарештували вчительку села Русивль Гоцанського району Рівненської області ("Літопис УПА", т. 9, Торонто, 1982, стор. 305), попередили всіх, хто ухилявся від агітаційної роботи в час підготовки виборів. Проте частина вчителів, вихідців зі східніх областей, все ж відмовилася не те що агітувати, але й голосувати за більшовицьких депутатів. Архіви подають нам ряд прізвищ молодих вчителів, серед яких учителька села Почаєвичі Дрогобицького району Г. Біла, котра прибула сюди на роботу зі східньої України. Вчителі шкіл, разом з жителями сіл, в день виборів переховувалися в лісах, криївках. В селі Журів Букачівського району проголосувало двоє осіб, а виборці села Павельче Станиславівського району Станиславівської області на вибори не з'явилися зовсім.

Фактично в день виборів добровільно проголосувало не більше трьох відсотків західноукраїнського населення, 30—40 відсотків голосували лише під жахливим терором, решта взагалі не голосувала, хоча за офіційними даними проголосувало 98,8 відсотка зареєстрованих виборців, а ініціаторами цієї боротьби виступала ОУН та свідомо частина україн-

ської інтелігенції.

Активна протидія політиці партії в західних областях українського вчительства, в тому числі і жіночої її більшості, змусила КП(б) наприкінці 1947 року зробити для себе невтішний висновок: "Більша частина вчителів західного регіону України залишалася носієм і провідником ворожої буржуазно-націоналістичної ідеології" (ЦДАГО України, ф.1, оп.16, спр.32(б), арк.53).

У зв'язку з цим, партійні органи західних областей УРСР з початку 1948 року активізували ідейно-політичне перековування вчительських кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації. З цією метою регулярно працювали методичні районні та кущові об'єднання та семінари вчителів. Влітку при педагогічних та вчительських інститутах були організовані місячні "курси перепідготовки" педагогічних і керівних кадрів шкіл та відділів народної освіти. А з метою "покращення" викладання історії та літератури в областях проводилися п'ятиденні семінари викладачів історії і літератури середніх шкіл. Та й не випадково викладання історії, особливо історії України, так турбувало партійні органи і органи народної освіти. Адже інспекторські перевірки стану викладання цих предметів у загальноосвітніх школах і більшості районів західних областей України приходили до невтішних висновків: "У школах навчально-виховна робота поставлена ще слабо, не зжитий формалізм, аполітичність, безідейність у викладанні історії, літератури, біології й інших предметів. В окремих школах повторюються помилки буржуазно-націоналістичного характеру.

Так, вчителька Копичинської СШ Тернопільської області Воробець, пояснюючи учням тему 'Визвольна війна 1648—1654 років на Україні', виходила тільки з національних мотивів, ігноруючи її класові мотиви, особливо в Україні. Зовсім проігнорувала вплив російської літератури та ідеї марксизму-ленізму на формування світогляду та творчість поета-революціонера Івана Франка вчителька Білобожницької середньої школи Тернопільської області Шабанова, вчителька Тисьменицької СШ Станиславівської області Лимаренко в лекції 'Про природу степів' ні слова не згадала про грандіозний сталінський 'план перетворення природи', а вчителька цієї ж школи Безручко на уроці географії ні словом не обмовилась про східню металургійну базу і не наголосила на ролі Сталіна і партії в цій справі".

Проте найслабшим місцем у роботі шкіл все таки була визначена ідейно-виховна робота серед учителів. Перевіривши роботу Тисменицької середньої школи Станиславівської області райком партії прийшов до висновку, що вчителі Китаєва, Суха, Марченко, Писаренко, Крижанівська "не працюють над підвищенням свого ідейно-політичного рівня", несистематично читають комуністичні газети, а лекторій вчителів з вищою освітою при школі не працював зовсім.

В ряді районів західних областей України за антирадянські дії та розповсюдження листівок арештовували і кидали в тюрми не тільки вчителів, але й учнів-старшоклясників. Тотальна перевірка райкомами партії західних областей України педагогічних кадрів загальноосвітніх шкіл показала, що 35—40 відсотків педагогів не викликають ніякого політичного довір'я. Але найнесподіванішим було те, що більшість з них післало на роботу в західній регіон Міністерство освіти УРСР. Протягом 1949/50 навчального року всі бюро обкомів КП(б)У західних областей УРСР обговорювали питання про "розстановку і роботу з вчительськими кадрами". При активній "допомозі та сприянні" НКВД тільки у Львівській області в тому навчальному році була викрита діяльність вчителів — членів ОУН, серед яких ми бачимо вже не тільки місцеву інтелігенцію, але і вчителів зі східних областей України. Так, в Ясенівській семирічній школі Глинянського району Львівщини за співпрацю з ОУН була заарештована вчителька російської мови Щетиніна. Активно співпрацювала з підпільниками вчителька Стародубської семирічної школи Кашуба, завідувача початковою школою м. Олеська Гранічка, вчителька Ковтун з Умковичської семирічної школи Перемишлянського району і багато інших.

"Подякою" партії вчителям західньоукраїнських земель за героїчну працю у надзвичайно скрутних матеріальних та морально-психологічних умовах була чергова політична справа — "справа вчителів західних областей України". До початку 1950/51 навчального року зі шкіл західньої України було звільнено та заарештовано як неблагонадійних близько восьми тисяч вчителів, більшість яких була молодим поповненням, направленим в регіон в перші повоєнні роки. Їхні місця знову займали молоді дівчата — випускники університетів, педінститутів та педучилищ східних областей, котрі ще не стали "агентами та шпигунами інших держав", а тим більше не мали та й не могли мати жодних зв'язків з ОУН та УПА.

Вміло сплянована та проведена партійними орга-

нами операція щодо вчительства привела до винищення більшої частини досвідчених педагогів, а на початок 1950/51 навчального року вчительські колективи загальноосвітніх шкіл західних областей України знову склалися з молоді, яка нещодавно закінчила педагогічні навчальні заклади і ще не мала досвіду практичної роботи в школі.

Спільна діяльність партії, органів МГБ та радянської влади щодо "змінення, виховання та забезпечення" шкіл західних областей України новими кадрами, постійний приплив як молодих учителів-комсомольців, так і досвідчених — комуністів зі східних областей та репресії проти "західняків" протягом п'яти повоєнних років безперечно давали свої результати. З початку 50-их років учительство вимушено переходить від активних форм опору (агітації, пропаганди, листівок, закликів, відкритої непокори комуністичній ідеології) до пасивних (аполітичність викладів, виховних заходів, відхід від суспільно-політичної роботи й інші).

Частина педагогів змушена була міняти ідейні основи викладання шкільних предметів. Історики та філологи, які зазнали шаленого ідеологічного тиску, почали доводити учням ідею колиски трьох братніх народів — Київської Русі, показувати І. Мазепу, як "підлого зрадника", підкреслювати контрреволюційну, антинародну, націоналістичну діяльність М. Грушевського, зображати Т. Шевченка, як наслідувача передової російської літературної спадщини, на основі якої він нібито формувався і ріс.

Таким чином, з кінця сорокових років школа в західних областях України поступово переставала бути народною святинею, а вчитель — визнаним авторитетом. Відхід радянської системи освіти від загальнолюдських цінностей, народної педагогіки і християнської моралі та культури, постійно зростаючий тиск комуністичної ідеології, котра ні до кінця сорокових, ні в п'ятдесятих роках так і не змогла прижитися в західних теренах України, привів до реального знецінення ролі школи як виховного закладу.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕС ЖІНОК

Понад чотириста офіційних делегатів та біля ста гостей зібралися 21-23 травня, 1998 року, у мальовничій але не завжди легко доступній околиці Києва, у санаторному комплексі Пуца Озерна, яка колись була доступна вищим ешелоном влади. Жінки — і кілька десятків ex officio чоловіків — відгукнулися на заклик Міністерства у справах сім'ї та молоді і Управління у справах жінок на перший Всеукраїнський Конгрес "Жінка на порозі XXI століття: становище, проблеми, шляхи соціального розвитку". Активно сприяла організації Конгресу мережа відомств ООН у Східній Європі та в Україні. Технічною організацією Конгресу, що проходила професійно та справно, займався штаб міністерства. По коридорах та за компютерами видніли заклопотані, а то й забігані чоловіки. Відповідальною за весь Конгрес була віце-міністер у справах сім'ї та молоді Ірина Голубева. На сцені вона чергувалася з міністром у проведенні Конгресу, а президент — завжди нова, щоб дати змогу головам всіх організацій — дивилася на учасників.

На урочисте відкриття Конгресу прибув Президент України Леонід Кучма та заступник Президента у справах культури Валерій Смолій. В додатку до офіційного слова, в якому він знову ставив наголос на потреби суспільного забезпечення, Президент, після вручення орденів та нагород, звернувся до зібраних без приготованого тексту. Це звернення, прямо із передсцени, а не із-за подіюму, звучало живо та щиро — стурбованість за негативний приріст населення, за кризу серед молоді, безробіття та бідність, що часто носить жіноче обличчя, проявлялась в його словах наявно. Наступного дня на Конгресі виступив Валерій Пустовойтенко, хоч і признався, що робить це з примусу Президента та через настирливість міністра Валентини Довженко.

Присутність на Конгресі таких високих посадових та обраних осіб свідчила про успішну працю Міністерства у справах сім'ї та молоді — як першого його міністра, а сьогодні міністра юстиції Сузання Станік, так і сьогоднішнього міністра Валентини Довженко. Само собою, були присутні декілька депутатів жіночої статі до Верховної Ради. На Конгрес також приїхали представники діяльних жіночих організацій і для них Ірина Голубева влаштувала окрему вечерю, а організатори з трибуни подякували їм поіменно, аж двічі, за їхнє зацікавлення справами України та турботою за її долю та ще ї подарували розкішні квіти.

Цей Конгрес відрізнявся від попередніх тим, що намагався охопити всі жіночі організації як і цю амофорну групу — жінки України.

До речі, багатьох в Україні нервує термін "жіноцтво". Вибір учасниць проходив завзято і нерідко нагадував політичну боротьбу, чим він і був. На Конгресі, однак, хоч різниць та розходжень не промовчувалося і не підміталось під килим, панувало часто повторюване переконання, що тільки спільними зусиллями зможуть жінки побороти велетенські труднощі, які стоять перед всіма країнами, що входять до ринкової економіки.

Конгрес був фахово приготований. Були приготовані картки з іменами учасниць, а в папках програма, запрошення, три видання Міністерства у справах сім'ї та молоді на спілку з Українським Інститутом соціальних досліджень, збірники статей: "Проблеми розвитку демократії та забезпечення рівних прав для жінок і чоловіків", "Сучасні проблеми жінок на ринку праці та шляхи їх вирішення", з англійськими перекладами, перша версія доповіді про виконання в Україні Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, також інформаційно-методичний вісник, перше число "Реалізація державної політики щодо становища жінок", та матеріали наукової конференції про Олену Телігу, (частинно покрите з бюджету міністерства), і газетка "Я, Ти, Ми" з передбачливим формуляром для замовлення. Шкода, що Союз Українок не роздавав своєї "Українки".

Як і ситуація в Україні, серед жінок вона також неясна. Зрозуміння, що саме є жіночий рух, жіночі питання, роля та завдання жінки та вклад жінки в політичному процесі дуже різне серед жінок. Великий Конгрес мав для різних учасниць різні цілі. Про погляди різних жіночих організацій ми вже не раз писали. Тут справа в іншому — як балансувати усі аспекти поняття жінки в сус-

пільстві; чи ставити акцент на жінку в сім'ї, чи намагатися пояснювати поняття гендеру, чи потрібна окрема політика уряду до жінок і до якої міри це політика суспільного захисту, а не саме в справах жінок. Були також представлені різні філософські напрямні щодо пріоритетів в житті жінок.

Ця різнобічність особливо наявно проявилася на святковому концерті в перший день Конгресу. У ньому концертні точки, що включали декілька російською мовою, перепліталися із привітаннями від організацій в яких піднімалися конкретні завдання Конгресу. На Конгрес прибули жінки які добре знали радянські жіночі конгреси, і для них невід'ємною частиною таких зустрічей була весела естрадна програма, можливість поспілкуватися та відпочити. Такий підхід — а ще й зі співом другого номера концерта “Очі чорніє” на “общепонятном”, а потому гуморескою про п'яних селян, а зараз після того, тими ж виконавцями естрадний виступ, вже російською мовою, звісно “город”, дратував інших учасниць, ну й звісно, гостей із-за кордону. Концерт включав сольні виступи, дуети, гітару, магіку, дитячий балет, і не всім учасницям вистачило сили на цілу програму.

Пленарні засідання, на яких виступали представники найрізноманітніших організацій, угруповань, поглядів, були дещо натягнені. Час до часу лунали вигуки “ганьба”, були маленькі виходи із залі нарад, і був емоційний заклик наприкінці другої пленарної сесії, щоб Валентина Шевченко, яка вивела дітей на першотравневий парад у 1986 році, в додатку до своєї теперешньої праці добиття фондів для дітей Чорнобиля, повинна визнати свою вину та покаятись. Під час особливо бурхливих виступів позитивно вражав дипломатичний хист, як і міністра Довженко, так і її заступниці Ірини Голубевої. Допомагали народні казки — депутат Ліля Григорович пригадала, що коли два козлики взаємно жбрунули себе в пропасть, мудрі кізоньки зуміли вийти цілі з ситуації. Вражало багатство програм розвинутих жінками, помимо того, що саме підкреслювалися особливо тяжкі економічні, суспільні та екологічні проблеми. Виступаючих було так багато, що майже не вистачило часу Софії Геврик привітати учасниць від імені США, коротко пояснивши нашу працю, та повідомивши, що спонсоровану нами книжку “Білим по Білому” подаруємо представникам областей.

Головна праця Конгресу проходила по секціях. Їх ціль була обговорити та приготувати серію конкретних пропозицій для уряду, щоб сприяти поліпшенню ситуації жінок. Тут проходило конкретне обговорювання справ та намагання знайти способи для поліпшення всіх складних ситуацій в Україні. Резолюції Конгресу у першому варіанті не були конкретними програмами. Але після праць секцій, виробилися досить конкретні пропозиції.

Серед них було також багато таких, які віддзеркалювали професійність учасників з'їзду. Теми обговорення згруповані у таких головних вузлах: права людини, економіка, паритетна демократія, сприяння гендерної рівності в Україні, сім'я, освіта, молодь, насильство, екологія та засоби інформації.

Конгрес дав змогу жінкам України заманіфестувати себе, знову подумати над створенням Національної ради жінок, звернути увагу уряду та засобів масової інформації на проблеми жінок та цілого суспільства. Це, як визначило декілька секцій, ускладнюється специфікою сучасної української мови — на Конгресі всі носили карточку зі своїм ім'ям та написом “учасник Конгресу”, а Ніна Карпачова була “уповноважений” у справах людських прав.

Формулювання резолюцій проходило швидко, хоч була широка дискусія по секціях, чому і навщо вони сформульовані. На останній пленарній сесії, однак, резолюції були представлені ведучими секцій та передані президії. Окрім періодичного гулу на залі — одобрюючого чи критичного — повнішого обговорення поодиноких пропозицій не було. Президія Конгресу має остаточно опрацювати резолюції та передати їх державним чинникам. А багато голів секцій зазначували, що вони слідкуватимуть за долею резолюцій. В. Довженко охопила головні теми по точках і зала дружною одногослою їх одобрива. Так, жінки за партитенту демократію, а не фемінізм. Схвалюють поняття прав жінки-людини. Не знають що робити з квотами, треба ще вивчити справу. А в міжчасі треба йти в політичні партії та громадські організації, завойовувати владу і тягти решту за собою. Конгрес також визнав українську мову державною — це на пропозицію однієї з учасниць, щоб мати дві мови. Міністер, однак, закликала до толерантності. А пільги жінкам треба давати, згідно з українськими жінками, бо жінка народжує дітей та несе весь тягар хати.

Відредаговане звернення до тижня поживиться друком і ніхто не протестував. До двох тижнів мають бути прислані тексти доповідей. Бо матеріяли Конгресу будуть видані.

Найважливіше, що під час цього Конгресу була саме можливість жінок різних поглядів спілкуючись, почати бачити спільність своїх зацікавлень, хоч не завжди спільність пропонованих дій. Та на розмови під час прогулянок чудово втриманим парком із ще квітучими каштанами, навіть з наявною загрозою дуже рухливих комарів, було багато охочих.

Цілий комплекс Пуці Озерної робить враження скромнішого Марієнбаду — тихого, порожнього, з грандіозними фойе, збудованого для шпацірування поважних партійників. Навіть крісла в аудиторії вигідні і м'які. Розкішні їдальні. Але не має відповідних залів для дискусій.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

11-15 червня 1998 р. Нью-Орлінс, Люїзіана. Відбулася 107 Міжнародна Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клубів. Союз Українок Америки репрезентувала Анна Кравчук. Від СФУЖО брала участь заступниця голови Христина Бідяк. Український Золотий Хрест репрезентувала його голова Наталія Іванів. Окружну Управу СУА Нью-Джерсі — її голова Марія Полянська.

Професор Леонід Рудницький вітає голову СУА Анну Кравчук. Ліворуч Ірена Чабан.

17th Annual Conference on Ukrainian Subjects at University of Illinois-Urbana-Champaign. Prof. Leonid Rudnytsky presents a book to UNWLA President Anna Krawczuk in gratitude for the UNWLA Scholarship Program's support and cooperation. Irena Chaban looks on.

24-27 червня ц. р. в Урбані-Шампейн, Ілл. відбулася сімнадцята науково-практична конференція "Українська західня діаспора: її здобутки і проблеми", за ініціативою Української науково-дослідної програми Іллінойського університету.

Провідною метою цього річних нарад була наукова аналіза реального стану справ, практичне узагальнення та пошук шляхів подолання проблем української спільноти у діаспорі після проголошення Української Держави.

Науковці різних галузей знань, керівники організацій, представники церков, поети та редактори США і Канади, історики і літературознавці з України виголошували доповіді та брали участь у дискусіях.

Союз Українок Америки представляла його голова Анна Кравчук і головний редактор журналу СУА "Наше Життя" Ірена Чабан, які виступали на сесії присвяченій громадським організаціям та українським часописам. на тему, запропоновану

Делегатки: зліва — Христина Бідяк, заст. голови СФУЖО, Анна Кравчук, голова СУА, Марія Полянська, голова Округи СУА Н.Дж., та Наталія Іванів, голова Українського Золотого Хреста.

Delegates from left: WFUWO Vice President Chrystyna Bidiak, UNWLA President Anna Krawczuk, UNWLA N.J. Regional Council President Maria Polanskyj, and The Ukrainian Gold Cross President Natalia Iwaniv.

Вид на залу — український прапор угорі, другий зліва. 1998 GFWC Convention hall decorated with State and International banners. At the top, second from left is the National Flag of Ukraine.

організаторами конференції, "СУА — рід чи занепад у часі самостійности України".

Голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка професор Леонід Рудницький висловив признання і подяку Союзові Українок Америки за його діяльність, зокрема Стипендійній Акції СУА.

І. Чабан домовилася з відомим істориком, провідним науковим співробітником Інституту НА України з Києва, Сергієм Білоконем про статті до "Нашого Життя", опрацьовані на основі доступних сьогодні в Україні архівів ОГПУ-НКВД, які висвітлюватимуть долі маловідомих досі визначних українських жінок, знищених тоталітарною системою радянської влади.

На закінчення була організована товариська зустріч в пошану керівника конференції професора Дмитра Штогрини, спонсорована НТШ і СУА.

Успіх конференції значною мірою обумовлений діяльністю Програмової комісії, у склад якої входили визначні науковці США і Канади.

ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

30 травня ц. р. в домівці Окружної Управи Нью-Йорк відбулося засідання Головної Управи СУА. Засідання відкрила голова СУА Анна Кравчук, молитву відчитала Варка Бачинська. Прийнято програму нарад.

Голова привітала Почесну голову СУА Іванну Рожанковську, усіх присутніх членів Головної Управи СУА, а особливо новообрану голову Округу Чікаго Любу Калін. Опісля подала вичерпний звіт про свою та інших членів Екзекутиви працю.

Про пророблену працю Конвенційного комітету звітувала його голова Олена Матвішин. Конвенційний Комітет: Олена Матвішин — голова, Оксана Крушельницька — заступниця голови, Люба Калін — заступниця голови, Валентина Хома — секретар, Неля Бріджман — скарбник. Члени підкомітетів: Гандзя Скуб'як — адміністрування, Оксана Мельник — реєстрація, Валя Хринівська — відповідальна за бенкет, Іванна Річардсон — відповідальна за програму, Іванна Горчинська — відповідальна за пресу. XXV Конвенція Союзу Українок Америки відбудеться 28-31 травня 1999 р. у приміщенні The Westin O'Hare, 4262 West Thorndale, Chicago, IL, 60646.

Вона також поінформувала про різні домовленості з готелем (приміщення для нарад, харчування, тощо). Точні дані будуть подані. Конвенційний комітет розпочав працю. Заплановано бенкет в суботу 30 травня, в неділю Округа Чікаго підготує виступ дітей.

Конвенційна книга. Ярослава Рубель очолила Комітет Конвенційної книги. Склад комісії: Стефанія Косович — скарбник, Софія Геврик і Марта Хом'як — члени комісії. Приготовила і пояснила матеріали до Конвенційної книги, а саме: 1. обіжник пресової референтки, 2. зміст книги, 3. зразок форми звітів, 4. контракт оголошення у книзі для спонсорів, відділів і членів СУА українською і англійською мовами, а також список назовництва.

Після запитів і дискусії відбувся полуденок.

Пополудні голови округ у складі: Квітки Іваницької — Дітройт, Марії Раковської — Філадельфія, Олександри Кіршак — Нью-Йорк, Марти Стасюк — Північний Нью-Йорк, Марійки Полянської — Нью-Джерзі, Іванни Шкарупи — Огайо, Люби Калін — Чікаго, Ірини Гладкої — Нова Англія та зв'язкової далековіддалених відділів — Марії Одежинської зібралися на перше засідання

Номінаційної комісії. Головою Номінаційної комісії вибрано Марію Раковську. Цілою цього річного нарад, крім праці Номінаційної комісії, є устійнення преліминарних плянів членів Екзекутиви і референток на XXV Конвенцію СУА.

Ольга Тритяк — заступниця голови, плянує виставку малюнків дітей і молоді з міжнародних конкурсів СУА (Рік родини, Природа і ми).

Софія Геврик спільно з Оксаною Фаріон плянують передконвенційний організаційний семінар 7-8 листопада 1998 р. у Філадельфії під гаслом "СУА вчора, сьогодні і завтра". Рішення семінару дадуть напрямом організаційної майстерні на Конвенції.

Марта Хом'як пропонує влаштувати виставку видань СУА, "Нашого Життя", прозірок з книжок і Конвенційних книжок.

Ірина Куровицька — заступниця голови, плянує влаштувати передконвенційну сесію в п'ятницю 29 травня. Учасниками будуть професійні юристи, які повинні висловити свої думки у справі міжнародних документів ООН. Вона пропонує до програми Конвенції СУА включити тему "Міжнародний рік старших людей", який є проголошений резолюцією ч. 4715 ООН.

Після дискусії, запропоновано статтю про вклад старшого покоління в працю СУА помістити у Конвенційній книзі.

Надя Цвях спільно з Таїсою Турянською пропонують на семінарі доповіді про закони IRS, які стосуються неприбуткових організацій.

Ярослава Рубель плянує семінар, тема ще не узгоджена. Але в програмі повинно бути тема як пресова референтка може дістатися до американської преси.

Ірена Чабан запропонувала плян семінару "Нашого Життя".

Ліда Черник і Люба Більовщук до свого семінару бажають включити референток. Тему устійнять.

Після дискусії Анна Кравчук, голова СУА, закриваючи наради, подякувала всім за участь, а зокрема О. Кіршак — голові Округу Нью-Йорк, за сніданок і смачний полуденок, який підготувала Ірина Старосольська.

Спільна вечеря відбулася у ресторані, на яку прийшла Ольга Гнатейко — новообрана голова Українського Музею в Нью-Йорку.

Ярослава Рубель

ПРОСИМО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ТА ДОПИСУВАЧІВ НЕ ПРИСИЛАТИ СТАТЕЙ ЧИ ДОПИСІВ, ЯКІ БУЛИ ВИСЛАНІ АБО ПОМІЩЕНІ В ІНШИХ ГАЗЕТАХ ЧИ ЖУРНАЛАХ.

Редакція

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America, Inc.

VOL. XLIX

SEPTEMBER 1998

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

KATERYNA HRUSHEVSKY

by THOMAS M. PRYMAK

Being the daughter of a great man has both advantages and drawbacks. Kateryna Hrushevsky, the only child of the distinguished Ukrainian historian and political leader, Mykhailo Hrushevsky, knew much about both. She was raised in a warm, culturally rich, and intellectually stimulating environment, and lived to see her father selected the first president of independent Ukraine during the revolution of 1917-1918. (He became, in fact, a symbol of the Ukrainian national movement and was for a time universally acknowledged as the wise "father" of his country.) But Kateryna also witnessed the collapse of the Ukrainian national state, the hardship of exile, the difficulties of life in Soviet Ukraine during the 1920s, and finally, the catastrophe of the Stalin purges of the 1930s. Her life was thus intimately bound up in the general history of Ukraine during the first half of the twentieth century.

Kateryna Hrushevsky was born on June 21, 1900, to Mykhailo and Maria Hrushevsky while her father was Professor of Ukrainian History at the University of Lviv in western Ukraine (Galicia or Halychyna), which was then a province of the Austrian Empire. Her father was one of the most influential Ukrainians in Galicia and was a living link to eastern Ukraine under the Russian Empire from where he had arrived six years previously. Kateryna's mother, Maria, came from an old Galician Greek Catholic family and her father was a married priest. Thus, on both sides, Kateryna's forbears had been educated and somewhat cultured people.

The birth of Kateryna was a great joy to the Hrushevskys who took every care to see that she was properly raised and appropriately educated. As a child, she used to play on the grass in front of her father's

Kateryna Hrushevsky in the late 1920s.

Credit: Velikiy Ukrainets.

stately mansion in suburban Lviv. Pictures from these days show her to have had a somewhat squarish face, high cheekbones, and beautiful, long blond hair. She was well acquainted with the children of the Ukrainian

writer Ivan Franko who was a close friend of her father and lived next door.

As a young girl, Kateryna's health proved to be somewhat weak and her parents decided to educate her at home rather than sending her to school. The Hrushevsky family home was filled with books, works of art, oriental and Ukrainian carpets (kylyms), and artifacts of various sorts, and her domestic education proved to be quite thorough. Every summer the family would retreat to their cottage at Kryvorivnia in the Carpathian Mountains; occasionally her father went on trips to Italy or other places in Europe.

The revolution of 1905 in Russia opened new prospects for the development of Ukrainian politics and Ukrainian studies and Mykhailo Hrushevsky became ever more closely engaged in the Ukrainian national movement in the Russian Empire. After 1906, Maria and Kateryna spent the autumn and winter months in Kyiv, but returned to Kryvorivnia in the Galician Carpathians for the summer. The coming of World War I in 1914 caught the family in Kryvorivnia. But Mykhailo Hrushevsky still retained his Russian citizenship and had many enemies in the Austrian Empire so they traveled through Vienna and neutral Italy back to Kyiv in the Russian Empire. Upon his arrival in Kyiv, however, Hrushevsky was arrested by the Tsar's police and sent into internal exile in Simbirsk in central Russia. At this time, Kateryna had to fill out a police questionnaire and, being from Galicia, managed to fill it out in the forbidden Ukrainian language rather than in Russian.

The war years were difficult for the Hrushevsky family which moved from Simbirsk, to Kazan, to Moscow, and finally, after the outbreak of a new revolution in 1917, back to Kyiv. During these years, Kateryna saw her father's fame and fortune steadily grow. Immediately upon his arrival in Kyiv, he was elected honorary head of the new Ukrainian national assembly or Rada. While Hrushevsky headed this Ukrainian Central Rada and eventually the Ukrainian Democratic Republic, Kateryna enrolled at the newly founded Ukrainian National University. There, it seems, she set out to study legal theory (with V. Okhrymovych), the history of Ukrainian law (with R. Lashchenko), Roman law (with Yu. Haievsky), economics (with M. Tuhan-Baranovsky), and the history of Ukraine (with her uncle Alexander Hrushevsky). Other students included Yu. F. Vovk, son of the famous ethnographer, and Pavlo Tychyna, who later became a well-known and much loved Ukrainian poet. But political events moved very swiftly during those revolutionary years and Kateryna

was forced to abandon her studies before they were completed. After the overthrow of the Central Rada, life became somewhat precarious and the Hrushevsky family lived quietly on the outskirts of Kyiv.

For Kateryna, probably the most traumatic experience of these revolutionary years was the bombardment of Kyiv by the Bolsheviks in early 1918; the Red leader Muraviev specifically targeted the Hrushevsky house and it quickly went up in flames. Kateryna's paternal grandmother died in the tumult and the rest of the family had to flee for their lives.

Nevertheless, the revolutionary years also saw some positive events in Kateryna's personal life. It was during this period that she published her first articles. They were mostly reviews of recent books on literature and politics and appeared in her father's prestigious journal *The Literary Scientific Herald* (Literaturno-naukovyi vistnyk).

The years following the revolution saw the Hrushevsky family living in exile in western and central Europe. They moved from Geneva to Prague and then to Vienna. During this period, Kateryna improved her knowledge of western languages, became acquainted with the development of social sciences in the west, and acquired a serious interest in modern anthropology. This somewhat paralleled the experience of her father who during this period founded the Ukrainian Sociological Institute and carried on a vigorous publishing program with an emphasis upon modern methods in the social sciences. For a while Kateryna studied law and "social economics" at the University of Geneva.

In spite of repeated interruptions in her education, Kateryna seems to have made steady progress in her intellectual development. In 1923, when she was still in her early twenties, she published her first book. It was entitled *Primitive Stories, Tales and Fables of Africa and America* (Prymityvni opovidannia, kazky i baiky Afriky i Ameryky) and was put out by the Ukrainian Sociological Institute then centered in Vienna. The subject matter, of course, was mythology, folklore, and literature and the relationships among them.

During these same years, a terrible famine occurred in Ukraine and along the Volga River in Russia. Mykhailo Hrushevsky set up a Famine Relief Committee and gathered funds which he sent to various contacts, especially scholars, in Ukraine. Kateryna became closely involved in this activity and carried on a wide correspondence with various donors. Help came from Ukrainians in Galicia, western Europe, and North America. "In America," wrote

*Mykhailo Hrushevsky and his closest family about 1906. Standing from left: brother Alexander, sister Hanna Shamrai, Mykhailo Hrushevsky, wife Maria. Seated from left: nephew Serhii and niece Olha Shamrai, daughter Kateryna, mother Hlafira.
Credit: Veliky Ukrainets.*

Kateryna in one of her letters, "they are holding meetings and exhibitions to gather funds. It is true that this is on a modest scale because our countrymen suffer greatly from unemployment; but all the same, they give what they can."

Throughout this period of exile in western Europe, Kateryna's intellectual progress was the special delight of her father. Not only did it bode well for her own future, but it also made her an indispensable aide to him in his academic and other work. From 1919 to 1924, in fact, she remained his closest co-worker and helper in both his scholarship and his social activities.

In 1924, Mykhailo Hrushevsky returned to Soviet Ukraine under an agreement with the Communist authorities. While he was to avoid open politics, he was permitted to continue his scholarly work. Maria and Kateryna accompanied him to Kyiv.

Throughout the 1920s, Kateryna joined in the work of the All-Ukrainian Academy of Sciences in Kyiv where her father quickly became a central figure. Her knowledge of western languages and western concepts in the social sciences was a great boon to the academy as she frequently reviewed and publicized the most recent work of western anthropologists and sociologists. She also continued her work on Ukrainian anthropology (or ethnography) and carried on a

considerable amount of original research into Ukrainian folklore. As early as 1924, her second book, *Primitive Culture: Essays and Addresses* (Z prymityvnoi kultury: Rozvidky ta dopovidy) was published in Kyiv. This book contained two important essays: "The Beginnings of American Settlement and Culture" and "Primitive Thinking and Its Echo in Our Folklore." The volume contained a number of other anthropological pieces.

Kateryna's second major achievement during this period was the anthropological journal *Primordial Society* (Pervisne hromadianstvo) which appeared in eight issues between 1926 and 1929 and which she personally edited. The journal covered an entire range of anthropological subjects from mythology and folklore to the material culture of the Ukrainian people. Kateryna contributed many essays and reviews of her own and recruited a wide circle of contributors from the Ukrainian scholarly world. The journal's motto was "Know yourself, your people, its psychology, its past!"

In addition to her scholarly work, Kateryna carried on a wide correspondence with fellow scholars and with family and friends. In one of her letters of this period, "Koliunia," as she was affectionately known in family circles, wrote thus to her relatives in Galicia:

Vacation time is coming and you are certainly getting set to go on various outings and maybe you will go on a longer vacation somewhere. I do not know what kind of 'sport' the children are up to now: whether they go fishing or gather berries, but for a change it might be interesting for them to take up 'ethnography'; that is, to jot down how people interpret dreams for themselves and what they think about them in those places where they find themselves. Certainly they must have already heard much about these kinds of interpretations and it would not be hard to do so ...

At the same time they would be doing me a great favor and ... one for scholarship too! To encourage you I would add that many people here are already enthusiastically gathering information about dreams and in a while we think to have a nice collection of materials on the basis of which to construct a larger work about the kind of role the interpretation of dreams has on the conceptions and poetical creations of our people.

Just as Mykhailo Hrushevsky conscripted his wife and daughter into the scholarly world, so too, it seems, did Kateryna try to do the same with a wider circle of relatives.

During the 1927-28 academic year, Kateryna undertook a research trip to western Europe. She made a special point of visiting Paris where she established contact with a number of eminent social scientists and scholars engaged in Slavic studies. At the French Ethnographic Society and the French Society of Slavists, she lectured on the traditional epic songs (dumas) sung by the Ukrainian folk minstrels called kobzars. (These songs had been handed down from as far back as Cossack times). She argued that the Ukrainians folk dumas found in western Ukraine (Galicia, Podolia, and Volhynia) were essentially part of the same complex as those found in central and eastern Ukraine. The implications of this position, of course, were that while Ukrainian ethnographic territory was then divided on a political level, it was still united on the level of popular culture.

As it turned out, Kateryna's work on the Ukrainian folk dumas was to be her most important achievement of the 1920s. Since their days in Vienna at the Ukrainian Sociological Institute, she and her father had dreamed of compiling an authoritative edition of these historical songs. The previous collection of V.B. Antonovych and M. Drahomanov was badly outdated and needed considerable supplementation and revision. Accordingly, after her arrival in Kyiv, Kateryna devoted most of her energies

to the compilation of a new and more authoritative edition. This *Corpus of Folk Dumas* (Korpus narodnykh dum) finally began to appear in 1927. A total of six volumes was planned. The first two volumes contained the texts of the dumas with all their variants; the third was to contain musical annotations; the fourth was to contain traditional parodies and humorous songs dealing with the dumas; the fifth and sixth were to discuss literary parallels and related poetic works.

The publication of volume one was a truly significant cultural event. It contained an authoritative introduction by Kateryna and thirteen texts in 117 variants. These texts were divided into three parts: Dumas about the slave in Turkish captivity (Dumy nevilnytski), Dumas about the Cossack expeditions at sea, and Dumas about the steppes. The book was positively reviewed in Ukraine, Russia, and various western countries. In recognition of her achievements, Kateryna was elected a full member of the Shevchenko Scientific Society in Lviv. She was the youngest person of her time to win such recognition and was also the only woman to do so. In fact, she had reached the pinnacle of her professional career as an anthropologist.

It was not to last. By 1928, Joseph Stalin had consolidated his control in Moscow and he turned decisively against Ukrainians and other non-Russian peoples of the Soviet Union. Most copies of the second volume of the *Corpus of Folk Dumas* which appeared in 1931 (and contained nineteen texts in 156 variants) were confiscated by the authorities before they could be distributed. No further volumes were ever published. The Ukrainian Academy of Sciences was thoroughly purged and thousands of scholars were denounced for "Ukrainian bourgeois nationalism" and either exiled to the Gulag or executed. For Ukrainians, at least, the time of "the Great Terror" had begun.

In 1931, amidst constant denunciations in the Communist press, Mykhailo Hrushevsky was forced to leave Kyiv and live in Moscow where he resided with his wife and daughter in a small flat owned by the Ukrainian Academy. He was interrogated and had to report regularly to the Soviet political police. Friends and colleagues were afraid to visit him. Nevertheless, with Kateryna's help, he managed to continue to do research and to publish. Kateryna gathered materials for him in the libraries and the archives and when his sight began to fail, read to him and copied out notes for him. In addition to this, she managed to spare a little time to devote to her own work. During this very difficult period, she retained enough peace of mind to

investigate the social origins of professional folk artists in Ukraine during the eighteenth and nineteenth centuries and the ways they competed with each other.

In 1934, Mykhailo Hrushevsky died under somewhat mysterious circumstances while on vacation in the Caucasus. But he was given a state funeral and buried in Kyiv. As part of the funeral arrangements his body was laid in state in the great hall of the Ukrainian Academy of Sciences. Those who had not dared to visit him in life, now paid their respects. "In his honor the scholarly workers stood in rows like motionless statues," wrote historian Natalia Polonska-Vasylenko many years later. "From its place to the side, Kyiv's best orchestra played Chopin's funeral march. In the half-lit hall a great stream of people quietly circled the casket. They came without end. It seemed that all Kyiv passed through the room. Alone, entirely by themselves, sat M[aria] Hrushevsky, the daughter, brother, and his wife. No one approached them."

After her father's death, Kateryna devoted herself entirely to the preservation and publication of his remaining manuscripts. It was she who saw to press the tenth volume of his great history of Ukraine and arranged for the publication of the fifth volume of his history of Ukrainian literature. While all around her arrests and denunciations were taking place, Kateryna quietly and bravely continued her work, now at the Institute of Literature of the Ukrainian Academy of Sciences. Finally, on July 10, 1938, she herself was arrested.

On that day, over ten armed police officials searched Maria and Kateryna's Kyiv apartment, scattering valuable research papers all over the floor and confiscating everything of value that the two women still possessed. Kateryna, who was already sick with what is believed to have been tuberculosis, was carried off to jail while Maria was left almost destitute.

Kateryna was accused of belonging to a counter-revolutionary Ukrainian nationalist organization and found herself deserted and even denounced by some of her colleagues; she was terribly tortured and forced to sign a confession. On April 15 and 16, 1939, she was sentenced to eight years of incarceration in a hard labor camp, deprivation of her political rights for five years, and confiscation of her personal property. Even in the face of these difficulties, however, Kateryna appealed to the judge to see that her father's valuable manuscripts were taken out of the hands of the political police and turned over to the Academy of Sciences. Strangely enough, her appeal

succeeded, and some of the papers were transferred to the academy and preserved.

Kateryna was sent to one of the most terrible labor camps, Bukhta Nagaeva in the Magadan region. There, it is believed, she suffered horribly. Occasionally, however, some mail got through. In a last surviving letter dated June 10, 1941, Kateryna wrote to her mother and asked about her health and that of other members of the family. She also asked what had become of the sixth volume of her father's great history of Ukrainian literature which she had managed to have preserved at the Academy of Sciences. She ended "I kiss you Mama, my dearest Mama [moia mamunka]. Be well and keep your spirits up [bud zdorovenka i blahopoluchna]. I kiss you warmly and all my thoughts are with you. Your K[ateryna]."

Maria made strenuous and repeated appeals to the authorities to have her daughter released but they were all in vain. On March 30, 1943, Kateryna died while still in prison. Her mother passed away some four years later.

The achievement and tragedy of Kateryna Hrushevsky mirror the varied fortunes of the Ukrainian intelligentsia of the first half of the twentieth century. She was born and raised in Galicia where the national movement was making rapid progress, but after 1905 she spent more and more of her time in eastern Ukraine which was also slowly opening up to the national cause. In 1917-18 she was a young eye-witness to the revolution and saw the rise and the fall of the Ukrainian republic. From 1919 to 1924 she acquired her credentials as a professional anthropologist; this turned out to be a fitting and rewarding occupation for a social scientist wishing to serve the interests of a stateless and oppressed nation. In Soviet Ukraine, while still in her twenties, Kateryna flourished and made a substantial contribution to the national culture. This contribution was rooted in authentic Ukrainian tradition but also displayed the cosmopolitanism of a scholar who had been exposed to many languages and was in close touch with the most recent developments in her field. Finally, she shared in the defeats of the Ukrainian intelligentsia during the 1930s and, like so many others, ended her life tragically in the Gulag.

Throughout all of her short life, Kateryna remained her father's daughter. She was always dedicated and loyal to her country and her profession and she worked tirelessly for the benefit of her people. In addition to being a serious and reflective scholar, she appears to have been a warm and likeable person. "Not being exceptionally beautiful," wrote Marta

Kalytovska, one of her Galician cousins, shortly after Kateryna's death, "Koliunia was both sympathetic and cheerful. Everyone who met her remarked upon this." Like the land in which she was born, she deserved a much better fate.

BIBLIOGRAPHICAL NOTE

Kateryna's efforts on behalf of her father's scholarly heritage did not go in vain. After the emergence of independent Ukraine in the early 1990s, the manuscript of the sixth volume of M. Hrushevsky's *History of Ukrainian Literature* was found in the Academy archives and was finally published. Other materials are also coming out, including secret police records about Hrushevsky' and his family. The materials on the family available prior to the Gorbachev reforms are gathered together in my *Mykhailo Hrushevsky: The Politics of National Culture* (Toronto, 1987), from which the quote by Natalia Polonska-Vasylenko was taken. The most extensive post-Gorbachev treatment is Iryna Matiash's "Curriculum Vitae Kateryny Hrushevskoi," *Pamiat stolit*, no. 3 (Kyiv, 1997), 96-111, which inspired me to write the

present English-language summary of Kateryna's life and which I relied upon for outlines of Kateryna's scholarly publications. (The University of Toronto Library has a photocopy of the first volume of the *Corpus of Folk Dumas* but none of Kateryna's other books.) Iryna Matiash's article is richly illustrated. A much briefer summary by the same author is her "Reabilitovana posmertno: Kateryna Hrushevska," *Slovo i Chas*, no. 10 (1996), 68-9. The extracts from Kateryna's last letter to her mother quoted in the present article are from a full text printed in Yaroslav Malyk, "Kateryna Hrushevska," *Ukrainskyi istoryk*, XXVIII/XXIX (1991-92), 265-77. The quote from Kateryna's correspondence with her Galician relatives is from Marta Kalytovska, "Pamiatii Marii ta Kateryni Hrushevskyykh," in number 4 (1956), 9-10. The Ukrainian Historical Association in the United States is planning to publish a full edition of Polonska-Vasylenko's memoirs in the near future and these may contain some further information. It is to be hoped that Iryna Matiash and her colleagues in Ukraine will continue to gather materials about Kateryna's life and that some day a full biography will appear.

THOMAS M. PRYMAK is Resident fellow, Centre for Russian and East European Studies, University of Toronto. He writes frequently on Ukrainian history.

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

March 14, 1998. Chicago, IL. The annual meeting of the UNWLA Chicago Regional Council. Lubomyra Kalin was elected president. UNWLA President Anna Krawczuk represented the Executive Committee. A decision was reached to host the XXVth UNWLA Convention in Chicago. Olena Matwijshyn will chair the Convention Committee.

March 15, 1998. New York, NY. The annual meeting of the UNWLA New York Regional Council. Aleksandra Kirshak was reelected president. UNWLA Vice President Olga Trytyak represented the Executive Committee.

March 29, 1998. New Haven, CT. The annual meeting of the New England Regional Council. Marta Rudyk was reelected president. UNWLA President Anna Krawczuk and Vice President Olga Trytyak represented the Executive Committee.

May 2, 1998. Newark, NJ. The annual meeting of the New Jersey Regional Council. Maria Polanskyj was

reelected president. A round table discussion on the subject of membership, chaired by Olha Hnateyko, was held after the meeting. UNWLA Vice President Sophia Hewryk represented the Executive Committee.

May 2, 1998. Buffalo, NY. The annual meeting of the UNWLA North New York Regional Council. Martha Stasiuk was reelected president. UNWLA Vice President Olga Trytyak represented the Executive Committee.

May 3, 1998. Philadelphia, PA. The annual meeting of the UNWLA Philadelphia Regional Council. Maria Rakowsky was reelected president. UNWLA Vice President Iryna Kurowyckyj represented the Executive Committee.

May 16, 1998. Cleveland, OH. The annual meeting of the UNWLA Ohio Regional Council. Iwanna Shkarupa was reelected president. UNWLA Financial Secretary Nadia Cwiach represented the Executive Committee.

COMMEMORATION OF THE INTERNATIONAL DAY OF THE FAMILY

by IRYNA KUROWYCKYJ

On May 14, 1998, the New York NGO Committee on the Family celebrated the International Day of the Family in the Dag Hammarskjold Auditorium at the United Nations. The event was titled "The Family in the Millennium: New Hopes, New Image" and opened with a welcoming address by Lyutha As-Mughail, chief of the public liaison service of the New York Department of Public Information which co-hosted the program.

Of particular interest to those assembled, was the address of His Excellency Volodymyr Y. Yelchenko, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Permanent Representative of Ukraine at the United

Nations. Ambassador Yelchenko's remarks focused on family values as a universal and universally understandable theme. The Ambassador's speech was enlivened by citations from ancient fables and contemporary educators, underscoring that the concept of family is not only universal, but timeless. (Full text follows below).

Members of the UNWLA attending the event were Nadia Shmigel and Iryna Kurowyckyj, (NGO representatives from the World Movement of Mothers) and Christia Nawrocky and Slava Rubel (NGO representatives of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations).

It is a great honor and privilege to address you today. No matter what nations, traditions, religions and cultures you are representing, no matter how different are your ideas about fundamental life values, one of these values always remains common and understandable by all of us. I mean family.

There is an old and well known story dating back to ancient times. A powerful conqueror surrounded a city with his troops and kept it under siege for a long time. City dwellers put up a staunch and prolonged resistance, but their forces became weaker and weaker and they were doomed to die. And the conqueror, before making a final blow which would ruin the city decided to show his generosity: he ordered his warriors to allow all women and children to leave the city. He also permitted each woman to take with her the most valuable things, but only those things which a woman could carry herself, and he gave them all very little time to prepare.

When the city gates opened and the women began to file out of the city, the conqueror and his warriors saw that each woman was carrying on her shoulders her husband. And these were the most valuable and precious things possessed by these women -- their husbands and their families.

I think there is a good deal of sense in this old story. It may also be said that the institution of family despite many pressures and challenges it has faced in our constantly changing world, has shown a remarkable vitality and resilience. It is a family that forms the basis of every society since every individual has a family origin and most people live within a family context throughout their life. An infant needs the family shelter during the time it requires for its development through childhood and adolescence and into adulthood. The very word family serves as a symbol of unity, stability and reliability. A family can be regarded as a system where each individual member lives in interrelation with other individuals. Thus, the well-being or pain of once member concerns the others too; if one family member identifies his or her role in a new way, it may change the whole family system. As American educator Felix Adler said, a family is a tiny society and the security of the whole large human society depends on the integrity of this small society.

I can say that we save no effort to cope with this. A number of state institutions have been established in Ukraine to take care of the problems of the family, mothers and children -- in particular, the Ministry for Family and Youth Affairs. The Ministry is the primary agency responsible for running a number of important state programs on social protection of the family. But this is, of course, just the beginning. Unfortunately, our restricted budget can not allocate enough money necessary to cover all expenses in this regard. But I can assure you that the political will and the understanding is there.

Certainly, we are not magicians and cannot work wonders immediately in order to make all people happy simultaneously. But if our activity helps to prevent at least one bloodshed, to save somebody's life, to give food and shelter to someone, we may consider our mission in this world was not in vain.

Dear friends, someone defined a family as the heart of the world's problems and at the Rubicon of its salvation, emphasizing that if it were possible to heal the family, it would be possible to heal the world. Let us join our efforts in this field.

I thank you for your attention and wish happiness for all. God bless you and your families.

A WORD ABOUT TICKS AND LYME DISEASE

BY IHOR MAGUN, M.D.

Lyme disease was first recognized in 1965, and the name actually comes from a region in Connecticut, where the first documented cases were found. We now know that the disease is much more widespread. In the United States, there are distinct regions where the disease has been diagnosed at present: the Northeast, the Midwest (especially in Wisconsin and Minnesota), and the West. However, the disease has been reported almost everywhere and can also be found in Europe and Asia.

The disease can strike anyone: it is not age or gender specific. The highest incidence occurs during the summer months, but it can also occur in the fall. The increase in Lyme disease has been attributed to more individuals being active outdoors and rising tick and deer population; due to increased awareness of the disease, more cases are diagnosed and reported.

A deer tick called *Ixodes* carries an infective organism called *Borella burgdorferi*. This organism is passed via the actual "bite" on humans and causes Lyme disease. It is important to note that being bitten by a tick does not necessarily mean infection, as not every tick carries the infected organism.

The clinical syndromes occur in three clinical stages. Stage 1 occurs from three to thirty-two days after the tick bite. The infected person develops flu-like symptoms and a characteristic rash called erythema chronicum migrans. The rash is red and spreads out in a ring pattern. It can occur at the area of the bite or on other skin sites -- secondary round, annular lesions. The rash can also be missed.

Stage 2 occurs weeks to months after Stage 1 and can cause neurologic abnormalities and cardiac problems. There is frequently diffuse muscular weakness.

Stage 3 occurs months to years after the initial infection. Arthritis of one or more joints occurs in 50% of individuals who do not receive any effective treatment.

A blood test is available for evaluation and diagnosis. Tests have become more standardized and a true positive reading can be found after the first two to six weeks of illness. False-positive results occasionally occur.

The treatment for Lyme disease is antibiotics. The duration and mode of administration (oral vs. intravenous) depends on the stage and organ systems involved. Currently, routine empiric therapy after a tick bite is not recommended. It is advisable to wait and obtain a blood test before any medication is administered.

As with all diseases, prevention is important. Appropriate protective clothing and use of repellents are standard recommendations for everyone involved in outdoor activity in areas where incidents of Lyme disease have been reported. A Lyme vaccine which has been approved by the United States FDA is currently available. Several injections are required, but preliminary data on the vaccine are very encouraging. With proper protection, we can all be ready to tackle what Mother Nature has to share. Enjoy the outdoors!

Our Life welcomes original English language manuscripts and occasionally reprints articles or stories published in other sources. We are currently planning our fall and winter issues and are interested in "back to school" materials, especially as they relate to Ukrainian school or issues relating to Ukrainian-American school pupils and students. Book reviews on Ukrainian children's literature, anecdotes, and articles dealing with educational or creative activities for children, especially those that reflect Ukrainian-American heritage, are welcome. Manuscript should be typed, double-spaced, and forwarded to the English language editor at 108 Second Avenue, New York, NY 10003. Authors are requested to provide address and telephone number. Unsolicited manuscripts and photographs cannot be returned.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

САЛАТА З ГОРОДИНИ З ЛОКШИНОЮ (НА 6 ОСІБ)

- 1/2 горнятка майонезу без товщу
- 1/4 горнятка італійської підливи до салат
- 2 горнятка (4 унції) локшини “кокардки” (egg bovs) зварені і відціджені
- 2 горнятка нарізаних кабачків (zucchini)
- 1 горнятко малих помідорів, нарізаних на половинки (cherry tomatoes)
- 1 горнятко тонко нарізаних печериць
- 4 унції твердого сиру, нарізаного кубиками (до вподоби)
- листки зеленої салати
- сир пармезан до посипання

Змішати городину і локшину в мисці і полити майонезом з підливою. Додати кубики сиру і уважно змішати. Подавати на листках зеленої салати і посипати пармезаном.

ЮШКА ЗІ СВІЖИХ ОГІРКІВ З ПОМІДОРАМИ
(НА 6 ОСІБ)

- огірок, середньої величини, втертий на тертці
- 1 банька (10 1/2 унцій) конденсованої помідорової юшки
- води — ємності 1 баньки з юшки
- 1/4 горнятка дрібно нарізаної зеленої цибульки
- 1 ложечка “worcestershire” соку
- сіль і перець до смаку
- 3/4 горнятка вершків
- дрібно нарізана свіжа петрушка.

Змішати складники без двох останніх. Поставити до холодильника на кілька годин. Перецідити, додати вершки, і знову поставити до холодильника.

Перед подаванням посипати петрушкою.

КУРЯЧІ ГРУДИНКИ НА ПАРИЗЬКИЙ СПОСІБ (НА 6 ОСІБ)

- 6 половинок курячих грудинок, без шкурки
- 1 ложка малих імпортованих грибків, покрушити
- 2 ложки масла або олії
- 2 ложки дрібно нарізаної цибулі
- 1 ложечка роздушеного часнику
- 2 ложки борошна
- 1 1/2 ложки приправи “кетчуп”
- 1 кубик курячого бульйону } розпущені в склянці
- 1 кубик волового бульйону } гарячої води
- 1/2 горнятка нарізаних печериць
- 1 горнятко молока.

Грудинки прирум'янити на олії по 4 хвилини з обох боків, вийняти на тарілку, а на тому товщі присмажити цибулю і часник, додаючи споршковані гриби. Зняти з вогню, додати борошно, “кетчуп”, розпущені кубики бульйону, половину молока і заварити, мішаючи цілий час. Вкласти курячі грудинки, печериці і тушкувати на легкому вогні 1/2 години, додаючи решту молока. Подавати з рижем і городиною.

ТЕЛЯЧІ КОТЛЕТИ З ХРОНОМ

- 2 фунти телячих котлетів
- 1/3 горнятка олії
- 1 більший слоїк препарованого хрону

1-2 ложок борошна

1 горнятко курячого бульйону або води

1 горнятко квасної сметани

До посипання сир “chedar” і терта булка.

Товчком від м'яса побити котлети, посипати борошном, сіллю і присмажити на товщі, щоб були рум'яні з обох боків.

До хрону додати 1 ложку цукру і вкласти до сковороди, в якій смажилися котлети. Додати 1 ложку борошна, розпровадити 1 горнятком води. Котлети вкласти до огнетривалого посуду. Покрити масою з хрону, полити сметаною. Посипати сиром “chedar” і тертою булкою. Вкласти до печі, нагрітої до 350°, на 15 хвилин, щоб утворилася шкарлупка на поверхні сосу. Подавати з картопляним п'юре. Городина до вподоби.

МОЗАЙКА З ЖЕЛЕ

По одній пачечці (3-унц.) малинового, помаранчевого, зі зеленої цитрини (lime) і цитринового желе

1 горнятко вершків (heavy cream).

Приготовити за приписом на коробці кожне желе окремо, крім цитринового. Налити до окремих мисочок і поставити на ніч до холодильника. На другий день приготувати цитринове желе і поставити до холодильника, щоб трохи загусло. Вбити вершки і змішати з цитринним желе.

Кожне желе нарізати кусочками різної форми і вкласти до круглої миски, такої як посуд, в якому подаватиметься. Залити збитими вершками і легко вимішати. Перед подаванням перекинути на відповідну тарілку.

НЕЗВИЧАЙНИЙ КОРЖ З ГОРІХАМИ ПЕКАН

На тісто потрібно:

- 1 горнятко борошна
- 1/3 горнятка товщу, найкраще “кріско”
- 3-4 ложки зимної води.

Замісити тісто, вживаючи металевий ніж, для змішання борошна з товщем. Додавати потроху воду. Розкачати плескатим колом в промірі 10 інч. Виложити ним форму на “пай”, щоб загорнути теж береги.

Перша верства:

- 8 унц. вершкового сиру кімнатної температури (cream cheese)
- 1/3 горнятка цукру

1 ложечка ванільового екстракту

1 яйце

1 1/4 горнятка посічених горіхів пекан.

Вбити перші 4 складники на суцільну масу і накласти на тісто. Посипати горіхами.

Верхня верства:

3 яйця

1/4 горнятка цукру

1 горнятко кукурудзяного сиропу

1 ложечка ванільового екстракту.

В малій мисці змішати, вбиваючи всі складники. Поволі вливати на приготований корж.

Пекти в печі, нагрітій до 375°, 35-40 хвилин, щоб середина була готова.

З'їзд ОКРУГИ ОГАЙО

Учасниці З'їзду Округи Огайо. Перший ряд зліва (сидять): Розалія Головка, Іванна Шкарупа, Надя Цвях, Стефанія Городиська, Ірина Кашубинська і Марія Грушкевич. Другий ряд (стоять): М. Грабська, Л. Боднар, Л. Гриців, М. Футей, О. Хміляк, Е. Русин, І. Стахур, І. Кріса, Д. МекКей, Г. Гішинська і Л. Кусяка. Третій ряд: Д. Городиська, Р. Фультмес, Д. Кріслата, Л. Сохоцька, О. Дем'янчук, П. Крутигорова, Л. Вирста, С. Вільшанецька і С. Хома. Надя Русенко — нижче першого ряду. Delegates and guests at the 37th Annual Meeting of the UNWLA Ohio Regional Council. UNWLA Financial Secretary Nadia Cwiach (first row, third from left) represented the UNWLA Executive Committee.

У суботу, 16-го травня 1998 року в домівці СУА в Пармі відбувся черговий 37-ий З'їзд Округи СУА Огайо.

Голова Округи Іванна Шкарупа розпочала роботу З'їзду молитвою та відспіванням гімну СУА.

Однохвилинним мовчанням пом'янули Почесну голову СУА Марію Савчак, Почесну членку СУА Теодозію Савицьку та союзнянок які відійшли у вічність.

Голова привітала представницю Головної Управи фінансову референтку Надію Цвях а також всіх учасниць З'їзду. За традицією Великодніх свят гості подарували писанку.

З нагоди святкувань Дня родини членка 12-го Відділу Рома Фультмес продеклямувала вірш "Молитва української родини", написаний Лесею Храпливою Щур.

За даними Верифікаційної комісії Ліза Кусяка повідомила про присутність на З'їзді 9 делегаток, 13 членок управи і 7 гостей. Представлені три з чотирьох відділів — і це створює правосильність З'їзду за статутом.

Головуючою З'їзду обрана Розалія Головка, заступницею — Рома Фультмес, секретаркою — Дарія МекКей.

Принято порядок нарад з доповненнями Почесної членки СУА Ірини Кашубинської про ухвалення бюджету та суми вкладок. Робота З'їзду продовжилася звітуванням Управи і Контрольної комісії.

Голова Управи Іванна Шкарупа у своєму звіті підкреслила самовіддану працю кожної

членки, а також, успішну співпрацю відділів. Особливо це проявилось у проведенні святкування 40-літнього ювілею СУА Округи Огайо та іншими імпрезами.

У дискусіях обговорювалася проблема поповнення членства (Неля Винярска), а також популяризація історії та культури України-Руси і сучасної України книжковими виставками в університетах Америки, такими як 12-ий Відділ організував у Джан Керол університеті. Цю ідею подала Дарія Городиська.

Присутні виявили зацікавлення працею Централі і запропонували тісніші зв'язки з референтками Головної Управи.

Після перерви Надія Цвях прочитала привіт від голови СУА Анни Кравчук, у якому голова повідомила про останні акції і досягнення Головної Управи, подякувала за підтримку і побажала успішних нарад. Відтак Н. Цвях у своєму слові поінформувала в який спосіб відділи СУА, як неприбуткової організації, повинні розділювати свої фінанси. Вона вичерпно відповідала на численні запитання, застерегла від непорозумінь при пожертвах іншим організаціям. СУА за статутом неприбуткова організація і датки можуть бути тільки як оголошення, тому що в інший спосіб може виникнути непорозуміння з IRS. Полагоджуючи будь-які питання, а особливо вище названі, необхідно звертатися до Головної Управи і до неї особисто.

На внесок голови Контрольної комісії уділено абсолюторію уступаючій Управі.

Голова Номінаційної комісії відчитала список кандидаток нової Управи: Іванка Шкарупа — голова, Ліза Кусяка — перша заступниця голови, Дося Кріслата — друга заступниця голови, Оля Демянчук — секретарка, Олена Хмільяк — англomовна секретарка, Ліза Кусяка — скарбник.

Референтки: Надя Дейчаківська — зв'язків, Люба Сохоцька — організаційна, Надя Русенко — пресова, Дося Кріслата — мистецько-музейна, Ірина Кашубинська — архіву і адміністратор, Геня Гішинська — виховна. Контрольна комісія: Розалія Головка — голова, Ірена Кріса і Галя Хрін — члени. Листа перейшла одногосно.

Голова З'їзду передала уповноваження для проведення роботи З'їзду новообраній голові Округу Іванці Шкарупі. Вона подякувала за довір'я і вибір всім учасникам, Наді Цвях за вичерпні і зрозумілі відповіді на запитання, президії за проведення З'їзду та Марусі Грабській за смачну перекуску. Закликала далі підтримувати зв'язки із Союзом Українок України, продовжувати надсилати допомогу Україні, використовувати нові форми і методи роботи для приєднання нових членок.

Спільною молитвою завершили роботу З'їзду.

Надя Русенко,
пресова референтка.

І МИ ХОЧЕМО ПЕРЕБУВАТИ В ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИХ ОБСТАВИНАХ!

*Членки 97-го Відділу СУА.
Members of 97 Branch.*

На заклик Головної Управи СУА 97-ий Відділ включився до місцевої програми для прийняття активної участі в очищенні нашого довкілля під кличем: "Адоптуймо стейтові дороги".

Нам призначено дві милі такої дороги й місяць тому перша група наших членок, до якої приєдналося декілька їх чоловіків, приступила до праці, маючи від Дорожнього управління потрібне для цього спорядження. Обидві сторони призначеної нам дороги очистили від всякого сміття. Така праця має повторитися ще три рази в цьому році.

На початку нашої території поставлено напис, в якому зазначено, що очищенням тієї частини дороги займається СУА. Сподіваємося, що хоч в малій мірі причинимось до екологічного очищення і тим самим зробимо добру рекламу для нашої організації.

Закликаємо інші відділи до активної участі в очищенні нашого довкілля!

Лариса Самотовка,
секретар.

ЧЛЕНКИ ОКРУГИ СУА ДІТРОЙТ ВІДВІДАЛИ МІШІГЕНСЬКУ СТЕЙТОВУ УПРАВУ

Членки Округи Дітройт. Піворуч П. Войно.

Завдяки нашій енергійній референтці зв'язків Ірині Приймі, група із тринадцятьох членок мала дуже цікаву і повчальну зустріч зі стейтовими репрезентантами у столиці Мішігену місті Ленсінг.

Незважаючи на те, що деякі союзнянки досить давно проживають у Мішігені, столицю відвідували вперше. Ірина Прийма, маючи вже певний досвід, завчасно виготовила точну програму зустрічі, тому все відбулося дуже справно. Домовившись з трьома репрезентантами округ, де проживає більшість наших членок, вона визначила дату зустрічі — 30 квітня з Greg Kaza, Dennis Olshove і Paul Wojno.

Наша столиця Ленсінг віддалена від Дітройту біля 150 миль. Добра погода сприяла можливості приїхати точно в призначений час. Зустріли нас асистенти репрезентантів та П. Войно. Союзнянки І. Прийма і Д. Цєпла передали наші дарунки — книжки про українців у Мішігені. У залі репрезентантів нас офіційно привітали та оголосили, що прийшла група членок Союзу Українок Америки. Капітолій, в якому ми знаходились, був відновлений у 1992 році. Недалеко є сучасна стейтова бібліотека, якій ми передали довідники про українців Мішігену. Заглянули й до Мішігенського Історичного Музею, який є поруч з бібліотекою.

Під час скромного полуденку в грецькому ресторані до нас приєднався репрезентант Грег Каза і, привітавши нас по-українськи заявив, що він є українського походження, його дідусь — уродженець Буковини. Це було приємною несподіванкою. Після полуденку ми зайшли до Мішігенського Історичного Жіночого центру та до

Members of Detroit Regional Council.

Залі слави, бо в цій залі є портрет д-р Марусі Бек, основниці 26-го Відділу СУА в Дітройті. Тут ми також передали книжки про українців Мішігену. Д-р Беквіт з великою повагою говорила про д-р Мері Бек. Наша Окружна управа СУА тепер є спонсором членом цього Жіночого центру.

Юля Стойко, союзнянка 58-го Відділу СУА, запропонувала включити до "Hall of Fame" колишню місс Мішіген, а пізніше місс Америки, Льоні Рає Рафко, яка є українського походження і завжди це підкреслює. Тепер, як медсестра, вона з посвятою опікується хворими. Ю. Стойко отримала анкету для заповнення кандидатів до "Залі слави". Д-р Беквіт згадувала про нашу минулорічну виставку українських експонатів, яка викликала велике зацікавлення й позитивні коментарі та запропонувала її повторити. Ірина Прийма згадала про молодих мисткинь — сестер Никифоряк і Галю Цісарук, які могли б виставити свої праці. Із приємними враженнями ми розпрощалися.

Готуючись до зустрічі Ірина Прийма написала листа, в якому накреслила головну тему нашої зустрічі — економічне становище сучасної України і експлуатація молодих українських жінок, а також можливості Американського уряду допомогти нам. Вона доручила цього листа репрезентантам. Масмо докази, що наш плян увінчався успіхом. Г. Каза 30 квітня вислав листа Ірині Приймі з подякою за зустріч, долучивши копію свого листа до Мішігенського федерального сенатора Спенсера Абрагама, в якому підкреслює, що він є українського походження і пропонує

сенаторові Абрагамові, щоб він домагався від федерального уряду Служби імміграції і натуралізації дати дозвіл на працю в Мішігені приїжджим молодим людям з України. Це було б найкращою зброєю проти злочинного використання української молоді.

П. Войно також прислав нам копії своїх листів до іншого Мішігенського федерального

сенатора Carl Levin і Конгресмена Sander Levin.

На успіх можна надіятися, якщо б кожна Округа США внесла подібне звернення до своїх стейтових управ.

Ксеня Антипів,
пресова референтка
Окружної управи США, Дітройт.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

*Виставка українського мистецтва у Глен Спеї.
Ukrainian Art Exhibit in Glen Spey.*

На лоні чудової природи на "Верховині", оселі Українського Братського Союзу в Глен Спеї, з початком кожного сезону відбуваються різні зустрічі, різноманітні імпрези, фестивалі молоді та інше.

Глен Спеї і довколишня територія носить назву Лямберлянд. У цьому році сповнилося 200 років існування території. Американська громадськість відзначає цю дату в різний спосіб.

Ми українці, які вже довгі роки живемо в Глен Спею, завжди беремо участь у відзначенні тих чи інших подій. На пропозицію Комітету 200-ліття, до якого входять також наші громадяни, і в погодженні з нашим Громадським комітетом, було організовано виставку українського народного мистецтва.

Наша відома мисткиня Галина Кандюк, яка є мистецькою референткою 62-го Відділу США в Глен Спеї, взялася за цю відповідальну працю. Виставку влаштували 13-14 червня ц. р. Дуже багато експонатів — праця її рук.

Виставку частинно збагатили й інші мешканці Глен Спею, які мали свої куточки. Надя Демидович виставила велику збірку писанок. Своє місце мала Дарія Сірко, виставляючи власної праці подивугідну кераміку. А ще інше місце займав Володимир Мазяр з власної роботи різьбою у дереві, інкрустацій та багато іншого. Його експонати

вирізнялися мистецьким викінченням.

Ввійшовши до виставкової залі і глянувши кругом на прибрані експонатами столи і по мистецьки та естетично прикрашені стіни, можна було всім захоплюватися: різноманітні вишивки, кераміка, писанки, український одяг з різних частин України, гердани та інше. Це мистецтво українських рук, це багатство нашої спадщини.

Захоплювало не тільки нас, українців, яким близьке до серця усе бачене, але також американців, які не могли надивуватися праці рук нашого народу, налюбуватися красою цих цінних та вартісних експонатів.

Величезну працю тяжко було б виконати одній особі, тому такі виставки дуже рідко можна побачити. Мисткині допомагав їй чоловік Богдан, а також інші: Анна Одуляк, Стефа Вишинська і Анна Капчак.

Коли поглянути на чудовий вибір експонатів і їх мистецьке виконання, можна ствердити, що ніхто з інших народів не може дорівнятися своїм мистецтвом до нашого, українського.

Бажаючі могли погоститися кавою і смачним печивом, яке приготували пані з Глен Спею.

Щиро дякуємо мисткині Галині Кандюк за її труд та всім тим, хто прислужився до успіху цієї виставки.

Ольга Линник.

*Членки 46-го Відділу СУА.
Зліва: З. Кузьіль, Т. Баб'юк, У.
Баб'юк, С. Коба, Х. Венгльов-
ська. Другий ряд: О. Колинич,
С. Вовкович, О. Лонкевич, А.
Білоус, П. Смит, Л. Харам-
бура, А. Бейлі, С. Стенфілд,
А. Івасів, П. Климочко.
Members of 46 Branch.*

30-ЛІТТЯ 46-ГО ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

У неділю, 29 березня ц. р., в Рочестері відбулося урочисте відсвяткування 30-ліття 46-го Відділу Союзу Українок Америки ім. Олени Теліги.

Свято започатковано внесенням прапорів попередніми головами і відспіванням гімну СУА членками 46-го Відділу.

Голова Відділу Уляна Баб'юк привітала отців української православної і української католицької церков, сестер служебниць, представників організацій і гостей. У своєму привіті вона подякувала всім за численну участь і підтримку, яка на майбутнє заохотить членок до дальшої праці для добра українського народу. Голова відділу представила ведучу свята Таню Баб'юк.

Ведуча привітала і представила почесних гостей. Перед обідом о. Іван Сквілер, парох УКЦ св. Йосафата, відмовив молитву. По обіді о. Тарас Науменко, настоятель УАПЦ Пресвятої Богородиці, відмовив молитву подяки.

Таня Баб'юк коротенько розказала гостям про патронку 46-го Відділу Олену Телігу, про обставини, місце, час та думки поетеси при написанні вірша "Поворот". Після деклямації Т. Баб'юк підійшла з червоною трояндою в руках до портрету поетеси та віддала їй шану глибоким поклоном.

Далі Таня представила улюблену і шановану першу голову відділу Любу Шмігель, яка виголосила короткий нарис 30-літньої історії відділу. Марія Крамарчук прочитала привіт голови Окружної управи Північного Нью-Йорку Марти Стасюк та обдарувала трояндами колишніх голів 46-го Відділу Любу Шмігель, Катю Кузиляк, Таню Баб'юк, Славу Кобу, Тамару Гуран, Стефанію Вовкович, Лесю

Павлович, Ірину Ольшанську, Галину Малаховську, Надю Трач, Уляну Баб'юк. Коли імена колишніх голів бл. п. Оксани Кулик і бл. п. Марти Шмігель були зачитані, Уляна Баб'юк віддала їм шану, складаючи троянди до вази під портретом Олени Теліги.

Донечка членки 46-го Відділу Парані Смит, Таня Мілер, яка недавно повернулася з дворічного перебування в Україні членом Корпусу Миру, виконала три пісні: "Пісню Наталки" з опери "Наталка Полтавка" (муз. Лисенка, сл. І. Котляревського), "Веснівку" (муз. В. Матюка, сл. М. Шашкевича) при фортепіановім акомпаніменті Ірини Лупиніс. Гості з великим ентузіазмом привітали молоду, талановиту і гарну співачку.

На закінчення був виступ улюбленого квартету членок 46-го Відділу у складі: Парані Смит, Павлини Климочко, Анни Білоус, Стефанії Вовкович, при акомпаніменті Ірини Лупиніс. Вони виконали пісні: "В чарах кохання" (А. Гнатишина), "Лети тужлива пісне" (муз. і сл. Б. Веселовського), "Моя Україно" (муз. М. Костецького, сл. О. Новицького), "Наша баба" — народна пісня. Приємно було знову почути квартет, який багато разів чарував і розвеселяв нашу громаду.

Таня Баб'юк подякувала присутнім, виконавцям програми і всім тим, хто приєднався до успішного проведення цього свята, зокрема М. Дзюбі, за приготування смачного обіду.

Віriamo, що в майбутньому відділ буде втішатися успіхами при взаємній співпраці.

Ляриса Харамбура.

НОВИЙ ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ У НЬЮ-ЙОРКУ

Гості і членки 123-го Відділу СУА. Перший ряд, зліва: О. Третьяк, А. Кравчук, У. Кекиш-Солоденко, І. Чабан, Д. Кекиш, О. Кіршак. Другий ряд: І. Годованець, Р. Кекиш, Х. Ярема, С. Дідо-ренко, З. Маєвська, М. Тихович, Н. Матківська, Д. Генза, Т. Ягобовська, А. Бачинська.

Members and guests of 123 Branch.

На початку червня 1997 року моя добра подруга Уляна Кекиш-Солоденко звернулася до мене з пропозицією створення нового відділу Союзу Українок Америки. Уляна і її сестра Романна перебрали цю ідею від своєї мами Дарії Кекиш, яка є довголітньою членкою Союзу Українок Америки. Дарія Кекиш перебрала цю традицію від своєї матері Марії Головей, основниці одного з перших відділів новоприбулих українців.

Одного вечора, цього ж червня, нас шестеро, Тіна Ярема, Ляриса Галів, Романна Кекиш, Уляна Кекиш-Солоденко, Наталія Матківська і я, зібралися обговорити майбутнє нашого відділу. Уляна поділилася своїми зацікавленнями в громадській роботі СУА і заявила про необхідність допомоги жіночим лікарням в Україні. Ми довго говорили про те, що жіночі та пологові лікарні не мають досконалого та сучасного обладнання, щоб запобігти таким хворобам як рак. Дівчата з України, так як я, знають про страшну ситуацію жінок у лікарнях, про брак медикаментів, обладнання, брак правильної обслуги. Тому, того вечора, ми всі підтримали ідею допомоги постачанням медичного обладнання жіночих лікарень України. Уляна розказала про шляхи якими ці медикаменти можуть бути доставлені на призначені місця. Але вся ця справа вимагає багато праці і ми повинні вирішити який шлях був би надійніший, менш коштовний і швидший. Над цим ще працюємо. Маємо свою ціль, з якої ми всі дуже задоволені. Але як дістати кошти? Таким самим способом як й інші відділи Союзу Українок Америки — розпродажем самовиробів, спонсоруванням щорічної забави під час Українського фестивалю в Нью-Йорку та інше.

Наша перша зустріч пройшла в теплій і дружній атмосфері. Це було перед початком вакаційного сезону, тому ми вирішили зробити наступну зустріч більше офіційною восени, коли більше членів приєднається до нашого відділу і коли будемо планувати засновуючі збори.

Дуже скоро пролетіло літо і ліниві вересневі дні примушували нас думати про роботу, школу та інші обов'язки. Наша наступна зустріч була назначена на жовтень, це було приготування до зборів. Голова Округи Нью-Йорк Леся Кіршак, напевно, була щасливішою від нас усіх. Вона дуже багато нам допомагала і здавалося, що це О. Кіршак свій власний новий відділ засновує. І це є правда, бо ми належимо до округи Нью-Йорк, де Олександра Кіршак є головою і ми є її новий відділ союзянок. Також прийшли Дарія Кекиш, Ірена Чабан і Наталія Дума, які довго вже були зацікавлені в створенні нового молодечого відділу і старалися допомогти нам. На перших офіційних сходах була присутня Анна Кравчук, яка ознайомила нас з історією СУА та розповіла про її особисту діяльність та вклад у цю важливу громадську ділянку. А. Кравчук також розказала якою цікавою є праця союзянок, а особливо про їхні подорожі на Україну та зустрічі з різними людьми. Я тоді зрозуміла, що допомога іншим людям є надзвичайно приємною справою і я також хочу внести свій вклад у роботу союзянок. Моїй мамі, М. Мазур, та бабці І. Стефанішин ця ідея дуже сподобалася. На їхню думку кожна людина, яка добровільно дає свій вклад у громадську роботу, стає цінною частиною цієї громади і сприяє продовженню ідей, закладених нашими предками у майбутнє для виховання нового покоління.

21-го грудня, 1997 року відбулися наші засновуючі збори. Д-р Уляна Кекиш-Солоденко, ініціатор нашого відділу, вступним словом привітала всіх присутніх та наших гостей — голову СУА Анну Кравчук, Наталію Думу, Лесю Кіршак, Ірену Чабан та Дарію Кекиш. Після всіх формальностей того зимового вечора організувався новий 123-й Відділ Союзу Українок Америки. Головою Відділу всі одногослосно вибрали У. Кекиш-Солоденко, заступницею — Зоряну Маєвську, скарбником — Романну Кекиш, секретарем — Іванну Годованець, органі-

зайною референткою — Тіну Ярему, культурно-освітньою референткою — Наталію Матківську.

На зборах, які відбулися у наступних місяцях 1998 року, ми обговорювали шляхи нашої громадської роботи. У. Кекіш-Солоденко поінформувала нас про нові справи, які стосуються доставки медикаментів в Україну. Також, ми почали планувати у травні христини нашого відділу. Хрищеними мамами запросили Дарію Кекіш та Ірену Чабан, які були одними з ініціаторів створення нового Відділу Союзу Українок Америки. Ми всі з радістю готувалися до цього великого для нас свята. Самі приготували гостину та попросили Анну Бачинську підготувати для наших гостей малий концерт, акомпанювати запросили Андрія Солоденка. І ось прийшов день христини 9-го травня. Погода була дощова, але в нас усіх на душі було сонячно, бо це було наше свято і ніщо не могло зіпсувати для нас цей наш день. Голова Округи була надзвичайно дбайлива і давала нам в усьому поради. І ми вдячні їй та нашим хрищеним мамам за допомогу в приготуванні для нас цього святкового дня.

Гостей прийшло багато. А хто не зміг прийти, то поштою переслали нам привітання та найкращі побажання на початковій дорозі нашої громадської діяльності в СУА. Отець Пацак благосло-

вив наш Відділ і хрищені мами перерізали стрічки. О. Кіршак у своїй промові висловила велику радість, що діяльність наших бабусь та матерів не завмирає і продовжується з новим поколінням. Також привітальні слова висловили голова СУА Анна Кравчук та організаційна референтка Округи Наталія Дума.

І почався наш перший бенкет. Після урочистої частини відбувся концерт з участю Анни Бачинської та Андрія Солоденка. Ми всі були повні радості та надій на успіхи у нашій роботі. Я постаюся і надалі інформувати всіх зацікавлених у наступних подіях нашого Відділу.

Це ціле свято дійсно було надзвичайно цінним і великим не тільки для нас а й для наших матерів, всіх наших рідних та цілої української громади. Адже зацікавлення молодого покоління громадським життям Українців є єдиною надією, що добра справа наших бабусь та дідусів є невмирущою і буде передана а майбутні покоління. Ми дуже вдячні всім тим, хто підтримав нас на нашій дорозі, мав багато терпеливості і розуміння до нас. Ми дуже вдячні всім тим, хто вірить в нас і дає нам своє благословення.

Іванна Годованець.

ЛІТЕРАТУРНИМ ВЕЧОРОМ 64-ИЙ ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ ЗАКІНЧИВ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕРЕД ЛІТОМ

Заходами культурно-освітньої референтки Відділу Уляни Старосольської відбувся 5-го червня 1998 р. в Літературно-мистецькому клубі “Маяна” вечір, який під головуванням членки 64-го Відділу Слави Геруляк співпрацював з нами. Христя Навроцька — голова Відділу, відкриваючи цей вечір, щиро привітала присутніх, зазначаючи, що виконавцями є виключно членки 64-го Відділу.

Програмою вела У. Старосольська, яка сказала, що ціллю того літературного вечора є представлення двох книжок різних авторів, двох інших епох. Іванна Савицька, відома з її попередніх книжок, як теж з фейлетонів, друкованих у “Свободі” п. нз. “З мого вікна”, і під таким заголовком появилася її остання книжка, за яку отримала дуже добрий відгук в Україні. У тій книжці, за словами У. Старосольської, є поміщені деякі попередні видання та родинний альбом зі знімками. В ній можна знайти щось тепле хоч не завжди веселе, але позитивне.

З коротко поданого життєпису авторки довідуємося, що вона народилася на Лемківщині, про яку так гарно писала, в родині о. Олександра і Марії з Дрималиків-Трешневських. Закінчила гімназію у Перемишлі, де вчителькою української мови була родичка Богдана Лепкого. Вона познайомила авторку з Б. Лепким, який, прочитавши

кілька віршів Іванни, сказав, що вона має талант “який треба плекати, випещувати і вигойдувати як маленьку дитину”.

Другим автором був д-р Володимир Чапельський, уродженець Дрогобиччини, вихований в Трускавці, де жив його батько й дідо Антін, в домі якого бували Іван Франко і Михайло Павлик. Він у Відні закінчив медичні студії і практику почав в Перегінську, опісля в Дрогобичі в 1909-44 р. Був благородної вдачі і служив другим. Написав “Нотатник лікаря”, який закінчив в Етлінгені, в Німеччині. У другій частині, писаній вже на еміграції, у формі листів до сестри Мирослави Гординської подав історію родини Чапельських.

Діти д-ра В. Чапельського звернулися до науковців м. Дрогобича з проханням видати ці матеріали. Дрогобичани погодилися і видавець пише, що книга “Я любив їх усіх” стала набутком літературного життя незалежної України.

В програмі, яку дуже вміло підготувала Уляна Старосольська, брали участь тільки членки 64-го Відділу СУА.

Твори Іванни Савицької “З поклоном у Митрополита” і “Чорні рожі” читала Оксана Лиховид. Дарія Костів лемківським говором прочитала “Ци помнеш Лемку”. “Несподіванку” і “Нерозгадану загадку” прочитала О. Лиховид, Натал-

ка Соневицька вірш “Царівна на скляній горі”.

Друга частина програми була присвячена Володимирові Чапельському, авторві “Я любив їх усіх”, в якій гумореску “Миєш руки, маєш гроші” відчитала Д. Костів. “Два бахурі” — Н. Соневицька, а з “Листів до Миросі”, спомини про родину Чапельських — Д. Костів.

То був виїмково цікавий вечір, присвячений двом авторам з різними жанрами, знаменито підібраними творами і виконаний з великим розумінням і умінням, який присутні прийняли з приємністю та задоволенням.

Христя Навроцька

СВЯТКОВІ СХОДИНИ 54-ГО ВІДДІЛУ СУА ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

З ініціативи імпрезової та культурно-освітньої референтки Арети Скамай, наш Відділ вшанував Тараса Шевченка святковими сходами у неділю, 29-го березня ц. р. і запросив до участі українську громаду Вільмінгтону.

О. Віліям Гор радо відступив недавно відновлену залю католицької церкви св. Миколая, а Арета Скамай приготувала програму і запросила до участі охочих з парафії і громади. Для прибрання залі Алла Рудавська подарувала професійно зроблені, великого розміру кольорові репродукції малюнків Шевченка та сувої синьо-жовтого полотна. Алла, Марійка Гавришук і Арета Скамай з допомогою студента зі Львова Романа Клячківського декорували залю до пізньої ночі в суботу.

Крім союзнянок та їхніх родин, на святкових сходах було багато гостей. О. пресвітер Павло Гринишин і о. диякон Йосиф Крета зі своїми родинами та парафіянами православної церкви св. Петра і Павла звеличили наше свято своєю присутністю. Загостили до нас парафіяни церкви св. Миколая, а дехто навіть взяв участь у нашій програмі. О. Віліям Гор всіх тепло привітав.

Програму привітно провела Соня Слюзар двома мовами, англійською мовою коротко про Шевченка розповіла Марта Трофименко. На столах, біля флякоників з квітами, лежали програмки з портретом Тараса Шевченка та словами “Заповіту” і пісень “Реве та стогне”, “Думи мої” і “Садок вишневий”, які видрукувала Дуся Лиса. Наш Відділ перетворився у маленький хор у вишиваних сорочках і удостоївся терпеливого провідника-диригента Олі Пастушок. Співали Іра Білон, Ірина Біскуп, Марійка Гавришук, Катруся Гусак, Дана Дицьо-Сенінген, Анна Зарицька, Оля Пастушок, Арета Скамай, Юля Трешневська, Марта Трофи-

менко. Гість з України Люся Куліш, старший науковий співробітник Кіровоградського Обласного краєзнавчого музею, приєдналася до наших сопранів. Буся Бас, Марійка Пазуняк, Ірина Щерба, Ірена Столяр, пані-матка Анна, Стелла Маєр і Анна Тур хоч і не співали, прийшли з нами поклонитися Шевченкові. Пісні звучали велично, маючи слова перед собою, гості радо співали разом з нами.

З піснями перепліталось читання віршів: Ольга Ванденберг, член парафії св. Миколая, відчитала “Заповіт” англійською мовою. “Учіться, брати мої” гарно задеклямувала українською мовою молоденька членка Відділу Дана Дицьо-Сенінген, а її маленький тримісячний синочок Андрійко чомно слухав. Заохочені мамою, Богданка і Василько Столяр і (обоєм доходить п’ять роцків) разом деклямували “Тече вода”. Деніз Стівенс відчитала уривки поеми “Кавказ” англійською мовою. “Мені однаково” деклямувала Марійка Гавришук, а сучасний переклад англійською мовою відчитав Святослав Трофименко. Мистецьким виконанням “Лічу в неволі дні і ночі” закінчила вечір Арета Скамай. На закінчення офіційної програми, всі разом відспівали “Ще не вмерла Україна”.

Легкий буфет, організований Іванкою Дицьо і Анною Зарицькою, кава, печиво та сир з овочами, підкріпили гостей. Вони ще довго оглядали різні видання Кобзаря, бандуру та великі кольорові репродукції малюнків Шевченка. Розпитували про Шевченка, про його творчість. Сходина дійсно стали святом цілої громади.

Для хроніки Відділу Іра Білон подарувала альбом фотографій з нашого свята. Ця прекрасна пам’ятка підбадьорює нас до підготовки дальших імпрез.

Марта Трофименко, голова.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

54-Й ВІДДІЛ СУА, ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Річні загальні збори 54-го Відділу відбулися 8 лютого ц. р., в присутності заступниці голови Окружної Управи, Дзвінки Захарчук. Президію зборів очолила д-р Дарія Лиса, секретарювала — Майка Гавришук.

До нової управи Відділу ввійшли: Марта Трофименко — голова, Ірина Біскуп — заступниця, Дарія Лиса — протоколярна секретарка, Софія Слюзар — кореспондентська секретарка, Марія Гавришук — скарбник. Рефе-

рентки: Катерина Глинянська і Юлія Трешневська — організації, Арета Скамай — імпрезова та культурно-освітня, Алла Рудавська — музейно-мистецька, Марія Пазуняк — пресова і зв’язків, Софія Слюзар — екологі, Іванна Дицьо і Анна Зарицька — господарські, Катерина Гусак і Марія Корженівська — суспільної опіки.

Контрольна комісія: Віра Григорович — голова, Богуслава Бас і Дана Дицьо-Сенінген — члени.

Марта Трофименко, голова.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ У ЧІКАГО

22-ий Відділ СУА у Чикаго влаштував товариську зустріч з подружжям Лесею і д-ром Степаном Самбірським, яка відбулася 31-го травня ц. р. у приміщенні Українського культурного центру. Ця зустріч проходила під гаслом: “Дякуємо” і була висловом пошани та вдячності за їхню безкорисну і довголітню (48 років) працю на радіо. Щотижнева українська передача з рубрикою присвяченою діяльності СУА, була світливою, що охоплювала ділянки політичного, громадського і повсякденного життя в цілому і українського Чикаго, зокрема.

Зустріч, ведену у формі радіопередачі, відкрила голова 22-го Відділу Люба Шеремета, вітаючи членство і гостей, зокрема Люсю, яка на пості довголітньої радіореферентки вложила багато праці для поширення ідей Союзу Українок Америки. Після молитви відбувся полуденок. Естетично подані смачні страви, весняні квіти на столиках і великий фотопортрет Люсі й Степана на стіні, все це створювало теплу, родинну атмосферу.

Програму вела, з характерною їй легкістю і гумором, заступниця голови Відділу, редактор “Нової Зорі” — Іванна Горчинська. Вона коротко зупинилася на складностях у підготовці кожної радіопередачі, які ми щойно тепер вповні оцінили та висловила нашу щирю вдячність подружжю Самбірським за прихильність і співпрацю.

Д-р Степан у сатиричній формі насвітлив розбіжність дій численних політичних партій і діяльності жіночого руху СУА. Люся Самбірська поділилася спогадами про радощі й турботи праці на радіо.

Настрій ескіз М. Шевчик “Вечірня година” змалював важливість українського слова, яке щотижнево лилося в усі закутки української громади і зберігало почуття її приналежності до Всесвіту.

А далі — радіопередача пішла своєю дорогою: вісті, гуморески, жарти, повідомлення відділу, оголошення правдиві й вигадані...

“Вісті з України і світу” читала Соня Залуцька — член редколегії і диктор передач. Повідомлення про день союзянки над “Круглим озером” та прогульку до казіно подала імпрезова референтка Галя Янчин.

Слід підкреслити, що точки програми були переплетені настроєвою “як колись” музикою та українською піснею, що неодного повернуло у призабуту молодість.

Другу частину програми відкрила Іванна Горчинська “скринькою привітів і побажань”. До слова зголосилася Марійка Климчак. Передаючи подарунок, висловила подяку за введення її у світ радіо запевнюючи, що розпочате засновниками

Зустріч у Чикаго. Зліва: Л. Шеремета, Л. Самбірська, О. Харкевич.
Honoring Lusya and Stepan Sambirskyi.

діло дальше вестимуть для добра спільноти тут і в Україні.

Дальше ведення передачі перебрало подружжя Климчаків. Ведуча відчитала привіт від товариства “Рух” та зворушливий лист з України Олега Березюка, який, завдяки допомозі отримав освіту в Чикаго і веде тепер свою професійну радіопередачу Львів—Київ. Після дотепних ще “вістей про погоду”, Іванна Горчинська запросила скарбника Відділу Оксану Мельник і стипендійну референтку Ольгу Люшняк до вручення дарунків. Символічний кошик “золотих монет” в які перемінилася Люсіна праця і 500 дол. вручено для її земляка-стипендіята в Луцьку. Опісля, Почесна голова Округи Любослава Шандра і заступниця голови Відділу Олена Харкевич, передала Люсі Грамоту заслуги, яку надіслала Централья СУА із Нью-Йорку, китицею квітів піднесеною Любою Шереметою, доповнено цей зворушливий момент.

Відспівали традиційне “Многая літа”. Іванна Горчинська склала подяку всім, хто причинився до оформлення цього “радіовисилання” — членкам Відділу: О. Харкевич, С. Залуцькій, М. Шевчик, професорові Юрієві Якимовичу за музичний супровід, Орисі Гарасовській за уложення гарних китичок квітів, якими обдаровано гостей замість вступних квітків, мисткині Лялі Кучмі-Бабій за безкорисне і професійне виконання фотопортрету подружжя Самбірських. Піснею “Зачарована Десна” закінчилася ця гарна імпреза.

Підсумовуючи вражіння зустрічі пригадуємо безчисленні, даровані нам вечірні години, які так вірно супроводжували нас аж до сьогоднішнього дня. І за те, наші дорогі Лесею і д-ре Степане, доземний Вам поклін і щиросердечне побажання: — “На все добре!”

Мирослава Шевчик.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 СІЧНЯ ДО 30 ЧЕРВНЯ 1998 Р.

15,000.00 дол. — Н.Н. — додаток до постійного фонду в пам'ять чоловіка (86);

12,703.37 дол. — Н.Н. (86);

5,000.00 дол. — Стефан і Володимира Сливоцькі (64), The Boeing Company (Matching Fund);

4,000.00 дол. — Суспільна Опіка СУА (для сиріт, які є під опікою Стипендійної Акції СУА);

2,600.00 дол. — Василь і Галина Тіри (Польща);

1,000.00 дол. — Кредитівка Самопоміч, Нью-Йорк (Округа Н.-Й.), 33-й Відділ СУА;

950.00 дол. — 67-ий Відділ СУА;

900.00 дол. — 66-ий Відділ СУА;

700.00 дол. — 30-ий Відділ СУА;

660.00 дол. — Олександр Лісевич (28);

610.00 дол. — 102-ий Відділ СУА;

600.00 дол. — д-р Дарія Новаківська-Лиса (54), Оксана Салдит (49), 107-ий Відділ СУА;

500.00 дол. — Н.Н. (49), Данило і Люба Більовщукі (4), Степан Бойчук (78), Стефанія Гнатченко (1), Орест і Марія Коропеї (Конн.), Богдан і Оксана Кузишини (100), Василь і Маргарета Кеци (65), Єпископ Василь Лостен, 22-ий Відділ СУА, 24-ий Відділ СУА, 118-ий Відділ СУА;

450.00 дол. — Стефан і Іванна Рожанковські (64), Анна Скібіцька, Адріанна Хома (86), 76-ий Відділ СУА, 86-ий Відділ СУА;

412.00 дол. — 119-ий Відділ СУА;

400.00 дол. — Віктор і Ольга Ліси (64), Ольга Павлів (34), Іван і Христина Плути (13);

425.00 дол. — Лев і Ірена Кушнірі (67);

360.00 дол. — д-р Анна Самофал (56);

350.00 дол. — Олена Войтович (102), Осип і Ярослава Гапії (62), Мирослав і Марта Ломаги (93), Євген і Богданна Михайливі (91), Самопоміч, Чикаго (29), 56-ий Відділ СУА, 62-ий Відділ СУА;

325.00 дол. — Мирослав і Люба Прокопи (64);

310.00 дол. — 38-ий Відділ СУА, 45-ий Відділ СУА;

300.00 дол. — Paul Веса, Софія Гулик (33), д-р Роман Дикун (84), Ірена-Орися Зінич (108), Анна Куцаль (ІЛ), Маріан і Іванна Коці (Н.Й.), Віра Левицька (Н.Й.), Валтер Остап'як (83), Іван і Анна Поручинські (98), д-р Марія Фішер-Слиж (Канада), д-р Стефан і Тамара Тимківі, Катерина В. Федоришин у пам'ять А. Федоришина (47), 1-ий Відділ СУА, 26-ий Відділ СУА, 49-ий Відділ СУА, 53-ий Відділ СУА;

275.00 дол. — Люба Лапичак (86), Петро і Роза Пенгрини (33), Оля Цегельська (91);

260.00 дол. — Люба Артимишин (64), 18-ий Відділ СУА, 63-ий Відділ СУА;

250.00 дол. — д-р Марія Балтарович (115), Ірена Боднар (29), д-р Наталія Григорчук (29), Ігор і Елейн Заньківі (49), Теодора Кузьмович (43), д-р Уляна Лоза (49), Роман і Анна Максимовичі (43), Михайло і Ольга Мочули (70), Марія Онишкевич (28), Ірена Сольчаник (13), д-р Володимир і Ореста Фединяки (84), Ірена Чайковська (93), 100-ий Відділ СУА;

215.00 дол. — Орест і Сузанна Казанівські (22);

210.00 дол. — Марія і Петро Лещини (47), д-р Володимир і Надія Шкільники (33);

200.00 дол. — Олена Бобиляк (70), Оксана Ванджуря (29), John & Patricia Лусук (4), Володимир і Лідія Магуни (1), д-р Ігор і Леся Магуни (1), Порфірій і Тамара Панкевичі (65), у пам'ять Е. Притули (59), Наталія Пойда (43), Едвард Рокіський (56), Лідія Ткачук (29), Семен і Марія Чорнії (56), 8-ий Відділ СУА, 106-ий Відділ СУА, 108-ий Відділ СУА;

165.00 дол. — Дарія Курилко (86);

150.00 дол. — Петро Бумбар (89), Олена Войтович (102), Ірена Іванчишин (82), Стефан і Катерина Качмарські (56), Дарія Кузик, Олена Мельничук (24), 111-ий Відділ СУА;

147.50 дол. — 50-ий Відділ СУА;

127.00 дол. — 23-ий Відділ СУА;

126.00 дол. — Рената Бігун (28);

115.00 дол. — Ольга Люшняк (22);

100.00 дол. — Марта Андрюк, Ольга Балабан (ВЧ), д-р Микола і Христина Баранецькі (86), Марія Оксана Бачинська (86), Дора Борст (65), Валтер Волошин (113), Анна Ганицька (49), Віра Грушецька (97), Ярослава Гудзяк (68), Jeffrey & Kathleen Donnelly (86), Interport Travel Service (49), Марія Кузьма (БЧ), Ярослава Крижановська (89), Володимир і Ірина Кріси (33), Ірена Лаврівська (49), Марія Лончина Лісовська (Округа Ді-Тройт), Ольга Мартинюк (22), Олександра Ісаевич Мейсон (ВЧ), Анастасія Мерещак (56), Юлія Полянська (24), John & Doreen Rudan (86), Дарія Сірко, д-р Люба Стефанівська (28), Мирон Стрілька, Ярослав і Таїсса Тур'янські (86), Ольга Тритяк (86), Ігор і Надія Хоми (86), Ярослав і Тамара Шмотолохи (98), Ірена Чайківська (70), Таїса Яцусь (98), 28-ий Відділ СУА, 47-ий Відділ СУА, 106-ий Відділ СУА;

80.00 дол. — Неоніла Кліш;

60.00 дол. — Олег і Йосифа Весоловські (22);

50.00 дол. — Марія Оксана Бачинська (86), Ярослава і Надія Бігун (28), Ірена Буртик (18), Люба Буртик (18), Євдокія Боднарченко (24), Христина Бравн (49), Віра Бацвин-Головінська (65), Христина Голубець (ВЧ), Маруся Головінська (65), Ірена Гординська (86), Микола Гайдич (89), Марія Душник (ВЧ), Лідія Козак (56), Галина Король (56), Марія Крижанівська (56), Текля Люся Крук (56), Надія Мандрусак (56), Оксана Мельник (22), Оксана Мостович (ВЧ), Мирослава Наливайко (56), Михайло і Юлія Петрівські (ФЛ.), Богдан і Марія Полянські (86), Віра Ровенко (56), Неоніла Сайкевич (49), Марія Стефанишин (56), Іван і Дарія Туріянські (28), Юрій і Марія Українські (86), Оля Цегельська (91), Люба Цюлко (49), Александра Шимоняк (51), 50-ий Відділ СУА;

30.00 дол. — Марія Герєга (49), Зеновія Стецишин (22), Марсі Хом'як (23), Роман і Александра Яськіві (56), Дмитро Яремко (49);

25.00 дол. — Микола Барицький (49), Оксана Бережницька (49), Ярослава Борачок (49), Юліан Коссовський (49), Ярослав і Іванна Костишини (56), Євген і Світлана Олексії (49), д-р Стефан Осадца (49), Микола і Татіяна Паславські (49);

20.00 дол. — Осипа Бабій (22), Мирослава Баторфальве (22), Александра Боднар (ВЧ), Марта Вігенд (ВЧ), Анна Ковальчук (22), Василина Осташук

(49), Іванна Припхан (22), Іванна Савицька (22), Ангеліна Самбірська (22), Дарія Стасюк (89), Анізія Струц (22), Олена Хомин (49);

10.00 дол. — Зенон і Ярослава Дергаки (49), Катерина Кобрин, Любов Лесик (ВЧ), Марія Наливайко (49);

5.00 дол. — Катерина Довбенко (ВЧ).

У ПАМ'ЯТЬ

У пам'ять покійного чоловіка **Еміліяна Басюка** складаю **300.00 дол.** на Стипендійний Фонд США через 22-ий Відділ США в Чикаго, ІЛ.

Ліна Басюк.

У пам'ять нашої дорогої сестри і швагрової **бл. п. Романи Крамарчук-Лапунько** складаємо через 47-ий Відділ США в Рочестер, Н.-Й. **1,000.00 дол.** на Стипендійний Фонд США на стипендії в Україні.

Анна і Роман Чорнобілі.

У пам'ять **Галі (Олени) Климишин** складаємо на Стипендійний Фонд США **100.00 дол.** через 49-ий Відділ США у Бофало, Н.-Й.

Малина і Корнель Дзюби.

У світлу пам'ять д-ра **Олега Тараса Ратича** замість квітів на могилу зложили **200.00 дол.** на допомогу Стипендійному Фондові США Іванна і Маріян Коць. Д-р Іванні Ратич, братам та родині висловлюємо щирі співчуття.

Маріян Коць, Лексінгтон, Н.-Й.

У пам'ять нашого дорогого чоловіка і батька інж. **Остапа Стельмаха**, який відійшов у вічність 5 січня 1998 р., пересилаю через 50-ий Відділ США в Балтиморі, на Стипендійний Фонд США **3,000.00 дол.** Хай добра пам'ять про нього залишиться назавжди!

Дружина Анна, дочка Уляна Стек, син Роман

Замість квітів на свіжу могилу **Дарії Скрибайло**, доні моєї кузинки Ольги, яка померла несподівано, ще молодою в Коломиї, 2 лютого 1998 р. складаю **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд для України.

Д-р Марія Фішер-Слиж, Торонто, Канада.

Замість квітів на могилу інж. **Юрія Кузьмича**, зятя моєї кузинки і приятельки Марти Цимбалістої, який загинув трагічно в автомобільній катастрофі в Україні в грудні 1997 р., складаю **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд в Україні.

Д-р Марія Фішер-Слиж, Торонто, Канада.

Замість квітів на могили **Ігоря Турчиневича**, сина моєї кузинки Люби Яцишин, який помер раптово у 1996 р. і **Юрія Кришталовича**, сина моїх кузинів Ярослави і Ярослава Кришталовичів, який помер у 1997 р., складаю **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд в Україні.

Д-р Марія Фішер-Слиж, Торонто, Канада.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Миколи Гнатика** 102-ий Відділ США в Манстер Індіана складає **200.00 дол.** на Стипендійну Акцію США.

Наталія Шуя, скарбник.

У світлу пам'ять Олени Назар, яка відійшла у вічність на 105-му році життя — винятково чесною і бескорисливою, зразка відданої людству посвяти,

згадуючи співпрацю в Джерзі-Ситі, з висловами співчуття родині складаємо **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд США.

Маріян і Іванна Коці, Лексінгтон, Н.-Й.

Пересилаю пожертву в сумі **25.00 дол.** у пам'ять **бл. п. д-р Зеновії Сохор Перрі**, яка передчасно відійшла у вічність.

Любомира Крупа.

Замість квітів на могилу **бл. п. Ореста Шпура**, сина і брата наших союзниць Тетяни і Марійки Шпур, складаємо **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд США.

Марія Дорожинська, голова 84-го Відділу США, Чикаго.

Так як минулого року, жертвую **100.00 дол.** у пам'ять моєї дорогої доньки **Лесі Слободян** на Стипендійний Фонд США через 65-ий Відділ США.

Марія Слободян.

У пам'ять **бл. п. д-р Семена Дорошчака**, через 97-ий Відділ США в Боффало, складає **100.00 дол.** д-р Олеса Пашка Правак на Стипендійний Фонд США на стипендії в Україні.

Марійка Пашковська, голова 97-го Відділу США.

У пам'ять **бл. п. д-ра Романа Сосенка** дружина Галя Сосенко жертвує **250.00 дол.** на Стипендійний Фонд США для продовження допомоги стипендистці в Польщі.

Марія Дорожинська, голова 84-го Відділу США.

Як нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої і незабутньої сестри, братової і тітки **Романи з Крамарчуків Лапунько**, яка померла 25 грудня 1997 р. в Монтреалі, Канада, родина складає через 47-ий Відділ США в Рочестер, Н.-Й. на Стипендійний Фонд США студентам в Україні: **по 100.00 дол.** — сестри Марта В. Крамарчук, Галя і Мирон Тицькі; брат Іван і Марія Крамарчуки, сестринки — Ірена і Гері Вольфе, Ліда і Рон Стівенс; **50.00 дол.** — братова д-р Ірена Крамарчук.

Марія Крамарчук.

У пам'ять покійної **Романи з Крамарчуків Лапунько** (Канада) складаю **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд США через 47-ий Відділ США. Дочці Бурк з родинною і родинною Крамарчуків, Тицьких і Чорнобілів висловлюю глибоке співчуття з приводу втрати дорогої сестри.

Ірина Гафткович, Рочестер, Н.-Й.

In loving memory of **Helen Krawczuk**, family and friends contributed to the UNWLA INC. Scholarship Fund for stipends in Ukraine: **\$300.00** — Rocco & Sonja Berardi; **\$250.00** — Michael Krawczuk, Bernard & Anna Krawczuk; **\$100.00** — Myron B. Krawczuk; **\$50.00** — Daniel & Luba Bilowchtchuk, Bohdan & Maria Polanskyj; **\$25.00** — Jurij & Orysia Jacus, Jaroslaw & Taissa Turiansky.

In memory of my Beloved Aunt, **Pauline Zuk-Swist** who came to the USA in 1910 and who took care of my sisters and me every summer until we were in high school, I enclose a check in the amount of **\$1,000.00** to the UNWLA Scholarship Fund through Branch 49 in Buffalo.

Vera Grushetzky

У пам'ять моєї матері **бл. п. Анастазії Мисишин** та в пам'ять моєї хрищеної мами **бл. п. Ярослави Оренчук** пересилаю **1,000.00 дол.** на Стипендійний Фонд США.

Маріянна Мисишин, Спрінгфілд, МА.

У пам'ять бабуни **Ruth Miltimore, MD**, о. Давид Клуний, складає **100.00 дол.** через 13-ий Відділ США на Стипендійну Акцію США на стипендію в Україні.

Ліда Кий.

У пам'ять покійного батька **Остапа Стельмаха**, який відійшов у вічність 5 січня 1998 р., пересилаю на Стипендійний Фонд США **2,000.00 дол.**

Дочка Уляна Стек.

У першу болючу річницю смерті **св. п. Миколи Куньки**, чоловіка нашої довголітньої господарчої референтки Катрусі Куньки, членки 21-го Відділу США складають **130.00 дол.** на Стипендійний Фонд США для студентів в Україні: **50.00 дол.** — Емілія Ройовська; **20.00 дол.** — Марія Булич; **15.00 дол.** — Глікерія Слабичька; Марія Світій; **по 10.00 дол.** — Катерина Осадчук, Ольга Подусовська, Марія Рейнарович.

Емілія Ройовська.

У пам'ять моєї дорогої тети, покійної **Івонни Шепарович Джус**, складаю **250.00 дол.** на Стипендійний Фонд США на стипендії в Україні через 47-ий Відділ США.

Андрій Чорнобіль, Рочестер, Н.-Й.

У пам'ять **бл. п. Івонни Шепарович Джус** складаю **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд США на стипендії в Україні через 47-ий Відділ США в Рочестер, Н.-Й.

Анна Чорнобіль, референтка стипендій, 47-ий Відділ США.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Василя Самофала** родина, приятелі і знайомі зложили пожертви для студентів семінарії в с. Рудно, Україні через 56-ий Відділ США: **115.00 дол.** — Самофал Анна; **по 100.00 дол.** — Самофал Ліда, Бойко Михаїл і Ірена, Іваськіви Любомир і Марія, Курилки Богдан і Ліля, Курилки Любомир і Дарія, Мандрусак Надія; **50.00 дол.** — Козаки Богдан і Ольга; **35.00 дол.** — Романишини Роман і Леся; **30.00 дол.** — Олійники Іван і Стефанія; **по 25.00 дол.** — Біровці Василь і Галина, д-р Дицьо Юрій і Марія, Лехмани Володимир і Неоніля, Мельничин Оксана, Мотики д-р Володимир і Анна, Яськів Олександра; **по 20.00 дол.** — Гетьманські Володимир і Юлія, Григоріїви Володимир і Марта, Іванчук Надія, Кобрини Анатас і Катерина, Кобрини Микола і Люба, Кузьми Мирон і Марія, Мерещаки Володимир і Анастазія, Павлічки Михайло і Стефанія, Питлярі Орест і Марія, Пришляки Павло і Олена, Свистуни Роман і Оріся, Стефанишин Марія, Чорнії Семен і Марія; **по 10.00 дол.** — Демянчук Леся, Королі д-р Володимир і Галина, Крук Леся, Лампіка Любомир, Лазорі Орест і Оксана, Фридер Богданна.

З НАГОДИ

Замість подарунків від Олі Савчук для Надії Шмігель і Мирослава Шмігеля складаю **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд в Україні на оплату коштів науки для

двох студентів музики, через 89-ий Відділ США в Кергонксоні, Н.-Й.

Анна Слободяна, голова Відділу.

Замість дарунку та з нагоди Дня Матері складаємо **по 100.00 дол.** на Стипендійний Фонд США на стипендії в Україні. Нашій найдорожчій Матері, Олені Мельничук, бажаємо многих літ!

Аскольд Мельничук,
Ганна Мельничук.

З нагоди 90-их уродин нашої дорогої мами **Юлії Логуш** складаємо **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд США і бажаємо нашій мамі здоров'я і многих літ.

Надія з дітьми і внуками, Анна з родиною,
Марійка з родиною.

З нагоди 40-ліття подружнього життя Івана і Зені Бундяків складаємо на стипендії в Україні через 89-ий Відділ США в Кергонксоні, Н.-Й.: **100.00 дол.** — Зенон і Ольга Савчаки; **50.00 дол.** — Дарія Стахів.

Е. Ренер, 89-ий Відділ США, референтка стипендій.

Заходом 106-го Відділу США у Гартфордї, Кон. проведено збірку в сумі **525.00 дол.** на допомогу студентам в Україні під опікою Стипендійної Акції США. Пожертви зложили: **200.00 дол.** — Надя Гафткович; **по 100.00 дол.** — Меланія Кузьма, Валентина Чудовська; **по 50.00 дол.** — Люба Кінах, Стефан Покора; **25.00 дол.** — Ольга Якимів.

Люба Кінах, голова 106-го Відділу США.

Branch 122 in Tucson, Arizona, raised donations in the amount of **\$262.00** to sponsor a needy student in Ukraine through the UNWLA Scholarship/Student Sponsorship Program. The list of donors are as follows: **\$50.00** — Mr. & Mrs. B. & M. Nakonechny; **\$26.00** — Dr. B. Dmytryshyn; **\$25.00** — Muriel Carlton, Irene Fisher; **\$20.00** — Dan Babick, Irene Drownicky, Dr. Robert & Mrs. Martha Dzioba, Pauline Farrell, Tonya Husar, Kory Jackiw; **\$10.00** — Olive Eagle; **\$6.00** — Walter Kostiuik.

Pavlyna Farrell, Secretary, Branch 122.

Через 107-ий Відділ США проведено збірку в сумі **975.00 дол.** на допомогу сиротам в Україні через Стипендійну Акцію США: **250.00 дол.** — John Batz; **100.00 дол.** — Оксана Сидорак; **по 50.00 дол.** — Jerry & Roxanne Dacy, Марта Косарчин, Борис Сенік, Ярослав і Наталія Сидіри; **35.00 дол.** — Марта Сидір; **по 30.00** — Olga Kelly, Оксана Окопна; **по 25.00 дол.** — М. Huak, Тарас і Зоряна Яримовичі, Josaphat A. Marenin, Larissa Matthews, Стефан Сосницький, Оленка Стеців, Ann Swanson; **по 20.00 дол.** — Andrew Albicky, Ярема і Роман Гриціви, Helene Marenin, Віра Зубрицька; **по 10.00 дол.** — Michael Bolzowski, Володимир Оренчук; **5.00 дол.** — Stephanie Bolzowski.

Марта Сидір, референтка стипендій, 107-ий Відділ США.

Членки 24-го Відділу США довідалися, що одна із наших членок Марія Бокало була вибрана однією із видатних вчителів року 1998 (Teacher of the year) зі школи ім. св. Агнес в Кларку, Н.-Дж. в Архідієцезії Нью-

Арку. Ми, твої подруги союзанки, ґратуємо і гордимось тобою, радіємо твоєму успіхові, бажаємо й найдальше ще більших досягнень у твоїй не легкій вчительській праці. Замість китиці квітів та шоколядок в твою честь складаємо **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Членки 24-го Відділу СУА.

З нагоди та замість дарунку в 55-ліття подружнього життя **панства О. В. Денисенків** пересилаємо даток в сумі **50.00 дол.** через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.-Й. на Стипендійний Фонд СУА на стипендію для студента музики в Україні.

Данило і Анна Слободяни.

Повідомляємо, що шкільний рік в Європі вже почався, тому просимо опікунів, які мають або бажають

мати стипендіатів у Польщі, Хорватії, Румунії, Італії, Україні та інших європейських країнах влатити стипендії, щоб ми могли їх вислати якнайскоріше. Просимо ласкаво передати Ваш внесок-чек виставлений на UNWLA INC. референтці стипендій Вашого Відділу або прислати до Стипендійного бюро СУА.

**UNWLA INC. SCHOLARSHIP PROGRAM
PO BOX 24, MATAWAN, NJ 07747**

Щиро дякуємо за підтримку!

Орися М. Яцусь,
скарбничка комісії стипендій
СУА.

Люба Більовщук,
референтка стипендій
СУА.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД “НАШОГО ЖИТТЯ”

ВІД 1 ТРАВНЯ ДО 1 ЧЕРВНЯ

ДАТКИ

- 500.00 дол.** — 83-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.
- 200.00 дол.** — 1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.
- 100.00 дол.** — 54-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.
- 100.00 дол.** — 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й.

ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

- 25.00 дол.** — 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й.

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СУА

- 250.00 дол.** — 83-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.
- 50.00 дол.** — 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й.

ЗАПАСНИЙ ФОНД “НАШОГО ЖИТТЯ”

- 250.00 дол.** — 83-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

Замість квітів на могилу **бл. п. Нілі Стецьків** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

Лідія і Франко Грабові з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Капітан** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Сестринці Ірині й родині висловлюю щирі співчуття.

Ліна Басюк.

У світлу пам'ять мого чоловіка **Василя Гусара** і його сестри **Марії Турко** та мого брата **Тараса Букачевського** складаю на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” **30.00 дол.**

Дарія Гусар.

У пам'ять Почесної голови Союзу Українок Америки **бл. п. Марії Савчак** складаємо **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Окружна Управа Нью-Джерсі.

У світлу пам'ять **бл. п. Роми Турянської**, довголітньої членки управи 22-го Відділу СУА в Чикаго, складаємо **260.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше

Життя”. Чоловікові мґр. Мирославу висловлюємо щирі співчуття. **По 20.00 дол.:** 22-ий Відділ СУА, Ліна Басюк, Оксана Мельник, Дарія Менцінська, Люся Самбірська, Олена Харкевич; **по 10.00 дол.:** Іванна Горчинська, Надія Дзидзан, Софія Залуцька, Ярослав Іванишин, Анна Кульчицька, Ольга Мартинюк, Олена Матвіїшин, Ірина Мицик, Євстахія Струтинська, Стефанія Форович, Мирослава Шевчик, Люба Шеремета, Галя Янчишин; **по 5.00 дол.:** Осипа Бабій, Анна Слободян.

Управа і членки 22-го Відділу СУА, Чикаго.

У світлу пам'ять нашої дочки **Астрід** складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Ірена Гечко.

In memory of Mrs. **Neonila Steckiw**, we are donating **\$25.00** to “Our Life” Press Fund. We extend our deepest sympathy to Dr. Steckiw and family.

John and Natalie Santarsiero,
Kenmore Rx Center.

З НАГОДИ...

З нагоди **55-літнього ювілею** подружнього життя **Ольги і Івана Денисенків 89-ий Відділ СУА,** Кергонксон, Н.Й. складає **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Ювілярам бажаємо здоров'я і Божих ласк на дальшу дорогу життя.

Меланія Кокорудз,
референтка Суспільної опіки
89-го Відділу СУА

ЩИРО ДЯКУЄМО НАШИМ ДОБРОДІЯМ!

СПРОСТУВАННЯ

У “Нашому Житті” за червень ц.р. на сторінці 32 у списку “Замість квітів” було поміщено **бл. п. Зенона Фанка**, мало бути **бл. п. Зенона Фанока**.

Перепрошуємо за недогляд.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ 1998 Р.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Branch 80 — Baltimore, Maryland \$500.00

СУСПІЛЬНА ОПІКА СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять мого незабутнього чоловіка **бл. п. Володимира Обушак** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Стефанія Обушак.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Павлічка** складаємо **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Дорогій Галі і родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

Ірина і Роман Дяківі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Павлічка**, чоловіка Галини Павлічко, членки 47-го Відділу СУА в Рочестер, Н.Й., складаємо **195.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу бездомним дітям в Україні. Пані Галині висловлюємо наші щирі співчуття. **По 25.00 дол.** — Аріядна і Людвик Бахи, Ірина і Мирон Руснаки, Іванна Мартинець, Анастасія Смеречинська; **по 20.00 дол.** — Ірина і д-р Зенон Михайлюки, Марія й Іван Крамарчуки; **по 10.00 дол.** — Марія і Микола Лилаки, Олена Довгалюк, Ірина Семанюк, Анастасія Лучанко, Мирослава і Володимир Приймаки; **5.00 дол.** — Катерина Щур.

Ірина Руснак, голова.

У пам'ять мого чоловіка **бл. п. Івана Павлічка** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу бездомним дітям в Україні.

Галина Павлічко.

У пам'ять **бл. п. Володимири Брикович** родина і приятелі зложили **400.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні: **100.00 дол.** — Юлія Петеш; **65.00 дол.** — Теодозія Брикович; **50.00 дол.** — Слава Онuferко; **30.00 дол.** — Оксана Поритко; **по 25.00 дол.** — Марія і Мирон Барабахи, д-р Тетяна Цісик, Віра Пак, Ольга Лукасевич; **20.00 дол.** — Ірена й Оріся Бартківі; **15.00 дол.** — Олена й Юліан Головачаки; **по 10.00 дол.** — Андрій Мідзак, Параска Фухко.

Збірку провела **Теодозія Брикович.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної Опіки
СУА.

Анна Рак,
скарбник Суспільної Опіки
СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Софії Білецької**, довголітньої членки 102-го Відділу СУА в Індіяні, членки відділу пожертвували **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Членки 102-го Відділу.

У пам'ять **Анни Капітан**, почесної голови 47-го Відділу СУА в Рочестер, Н.Й. на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу бездомним дітям в Україні зложили **1,280.00 дол.:** **по 200.00 дол.** — Ірена Гафткович, д-р Ераст і Лідія Гафтковичі; **по 100.00 дол.** — д-р Теофіль і Марія Артемовичі; **50.00 дол.** — Богдан і Христина Венгльовські; **по 25.00 дол.** — Іван і Наталія Олексини, Мирон і Ірина Руснаки, Анна Андрус, Ольга Жовнірович, Марія Крижанівська, Ольга Ганушевська, Людвик і Аріядна Бахи, Іванна Мартинець, Наталія Гуран, Мирон і Галя Тицькі, Христина Ковч, Ростислав і Татіяна Шутері, Володимир і Люба Делькевичі, Анастасія Смеречинська; **по 20.00 дол.** — д-р Зенон і Ірена Михайлюки, Іван і Марія Крамарчуки, Марія і Лідія Джус, Василь і Варвара Білани, Ірена Шмігель, Микола й Анна Єйни, Йосиф і Марія Костиви, Михайло і Катерина Ляльки, Анна Чорнобиль, Люба Домбчевська; **по 15.00 дол.** — Петро і Марія Лещишини; **по 10.00 дол.** — Йосиф Коренті, Ірена Біловус, Мирон і Анастасія Лучанки, Василь і Ірена Семанюки, Олена Довгалюк, Катерина Щур, Михайло і Дарія Лесиви, Стефанія Лаба, Марта Крамарчук, Галина Павлічко, Зенон і Ізабеля Омецінські, Любомир і Люба Білики, Микола і Марта Лилаки, Ольга Червінська, Катерина Лялюк, Емма Адамчук; **5.00 дол.** — Тамара Гривнак.

47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н.Й.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Борис Галаган — Нью-Йорк, Н.Й. **100.00 дол.**
86-ий Відділ СУА, допомога "Бабусям"
— Нью-Джерзі **100.00 дол.**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять мого кузена **бл. п. Віктора Самотія** і нашого приятеля **бл. п. Костя Кузменка** на свіжу могилу замість квітів складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні.

Оля Ліс.

У світлу пам'ять незабутньої **Марусі Наконечної Вергун** складаю **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні.

Уляна Лоза.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 30 КВІТНЯ 1998 Р.
(Закінчення з попереднього числа)

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Неонілі Стецьків** родина і приятелі зложили на Будівельний Фонд Українського Музею **4, 120.00 дол.:** по **100.00 дол.** — Богдан і Ореста Ткачуки, Марія Савицька, Уляна Радченко, д-р Юрій Тисовський, д-р Ахіль і Віра Хрептовські, Александер і Теодора Праваки, д-р Юрій і Марта Саї, Володимир Савків, д-р Юрій і д-р Марія Диці, Роман і Галина Поритки, д-р Михайло і Роксолана Яримовичі; по **50.00 дол.** — Микола і Ольга Василики, д-р Володимир і Ірена Геренти, д-р Марія Бальтарович, Юрій і Ольга Пастернаки, В'ячеслав Цетенко, Богдан і Неоніля Ващинські, Дарія Ломницька, д-р Володимир і Галина Королі, Павло Грабович, Надія Мандрусак, Мирон і Марія Наваринські, Лідія Фіцалович. Богдан і Ольга Козаки, Роман і Оріся Свистуни, Михайло і Фльоренс Лисаки, Петро і Ірена Остапчуки, Михайло і Іванна Головаті, Стефанія Тисовська, Оксана Радченко, Михайло і Люся Гарасиміви, д-р Ярослав і Ксеня Данилишини, Стефан і Катерина Казмарські, Атанас і Катерина Кобрини, Іванна Крог, Мирон і Люба Чолгани, Ольга Бачинська: по **40.00 дол.** — Тетяна Криницька, Роман і Оксана Чауси; **35.00 дол.** — Ярослав і Ярослава Букачевські; по **30.00 дол.** — Микола і Діонізія Ненадкевичі, Яроослав і Іванка Костишини, Л. і Л. Білики; по **25.00 дол.** — Богдан Похмурський, Дарія Конох, Роман і Анна Качмарі, Олесь Кобрин, Марія Люба Кобрин, Галина Біг, Анна Маріяні, Віра Яворська, Володимир і Неоніля Лехмани, Ольга Кобзар, Михайло і Ліда Белендюки, Зоя Филипович, Мирослава Повх, Володимир і Анна Мотики, д-р Юліан і Тетяна Сілецькі, Омелян і Марія Граби, Софія Борисевич, Д. і Л. Поритки, Л. Криштальська, Оксана Мельничин: по **20.00 дол.** — Роман і Леся Романишини, Валентин і Раїса Кохни, Марія Герус, Ірена Пристайко, Алекс і Ніна Данчуки, Михайло і Оксана Тарапацькі, Семен і Марія Чорнії, Оксана Мізь, Надія Іванчук, Віра Шуль, Люба Ярмак, Ольга Мельник, Володимир і Анастасія Мирощаки, Орест і Дарія Питлярі. Евдокія Туринська, Марія Двоак, Слава Малюк, Ліда Козак, Леся Татарко, Роман Шраменко, Анна Гомик, Маріян і Мирослава Бойсюки, Катря Познахівська, Микола і Віра Ровенки, Володимир і Марта Григоріїви, Мирон і Ірена Радзиковичі, Мирон Грам'як, Анна Качмарська, Іван і Юлія Ташуки, Леся Демчук, Мирон і Емілія Бачинські, Марія Тесарович, Марія Стефанишин, д-р Стефан і Люся Самбірські, Михайло і Стефанія Павлічки, Мирослава Наливайко, д-р Анна Самофал; по **15.00 дол.** — Роман Солольський, Ніна Панчак. Ігор і Марійка Білинські, Леся Яськів; по **10.00 дол.** — Роман і Христина Лазорі, Зіна Ференц, Оріся Білас, Софія Кучкуда, Люся Турчин, Орест і Оксана Лазорі, Євгенія Петрина, Уляна

Іваничко, Вусата, Іван і Ніна Попівчаки, Любомир Лампіка, Василь Ковач, Володимир Гетьманський, Володимир Добрянський, Мирон і Марія Ковальські; по **5.00 дол.** — Марія Тисовська, Ія Мацюк, Евстахія Матвієнко.

У світлу пам'ять **Марії Савчак**, Почесної голови СУА, складаємо **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.
119-ий Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олі Ткачук** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.
Володимир і Уляна Дячуки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Олега Ратича** складаємо **30.00 дол.** на потреби УМ.
Ярослав і Ярослава Букачевські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олега Ратича**, чоловіка дорогої проф. Іванни Ратич, складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дарія Федак.

У світлу пам'ять **д-ра Олега Ратича** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а дружині Іванні висловлюю щирі співчуття.

Наталія Кравчук.

У світлу пам'ять **бл. п. д-ра Олега Ратича** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Дружині д-р Іванні, братам і родині складаємо глибокі співчуття.
Лідія і Володимир Гладкі.

Замість квітів на могилу **бл. п. Галі Назар**, мами колишньої членки нашого відділу Орісі Зінич, складаємо **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

108-ий Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Хадая** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Горем опечаленій дружині Олі і родині пересилаю щирі співчуття.

Іванка Шкарупа.

У світлу пам'ять нашого швагра **інж. Романа Бористена-Ткача** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Д-р Осип і Лідія Оришкевичі.

Замість квітів на свіжу могилу нашої приятельки **бл. п. Іванки Бучак** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Ярослава і Роман Ракочі.

ЧЕРЕЗ КОМІТЕТ РОЗБУДОВИ РОЧЕСТЕР, НЙ.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Романа Чорнобіля** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а родині висловлюємо глибокі співчуття.

Людювик і Аріядна Бахи.

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої приятельки **бл. п. Нілі Стецьків** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

Людювик і Аріядна Бахи.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. д-ра Клементія і Ольги Рогозинських **500.00 дол.** зложили
д-р Клементій і Ольга Рогозинські.

ДАТКИ

300.00 дол. — д-р Мирослав Сенькусь;
250.00 дол. — Осип і Наталія Сигіди (через 86-ий Відділ СУА);

200.00 дол. — Іван і Ольга Денисенки;
по 150.00 дол. — Мирон і Богдана Осадци, д-р Денис і Мирослава Стахиви;

110.00 дол. — д-р Мирослав і Люба Прокопи;
по 100.00 дол. — Микола і Зірка Галіви, Іван і Стефанія Серанти, Марія Савицька, о. Богдан Олесь, Дмитро і Стефанія Косовичі, д-р Оксана Фольварків, д-р Ірена Васинчук, Богдан Луців, д-р Василь і д-р Теодора Федорціви, Євген і Галина Обаранці, Борис Галаган, Тамара Сидоряк, д-р Віталій і Олександра Богданіві, Галина Воскоб, д-р Ігор А. Галарник, Олександр і Софія Скопи, д-р Із'яслава Заяць, Олег і Олександра Коверки, Олена Карпяк;

70.00 дол. — Марія Іськів;
по 50.00 дол. — Роман Струк, д-р Стефан і Тамара Тимківі, Василь і Дарія Маркусі, Михайло і Лідія Балагутраки, Мері Федерко, Богдан Бойчук і Марія Ревакович, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Порфирій і Тамара Панкевичі, д-р Іван і Наталія Макаревичі, д-р Зеновія Кунцьо, Володимир і Софія Сенежаки, Кирило Григорович, Н.Н., д-р Стефан Нічай, д-р Лев і Ірена Кушнірі, Олександра Ганас, Ольга Гаєцька;

45.00 дол. — Юрій і Христина Свищуки;
по 40.00 дол. — Ярослава Томич, Микола і Аніта Сороколіти, Олег і Христина Декайли, Марія Храплива, Марія Захаріясевиц, Евстахій і Марта Яроші, Анна Лемп;

37.50 дол. — Анна Бойчук;
по 30.00 дол. — Л. Хомяк, Микола і Стефанія Чорні, Іва Лісікевич, Олег Склепович, Осип і Мона Войтовичі, Ольга Лукасевич, д-р Юрій Мельникович, Теодора Бриттан;

по 25.00 дол. — Христина Прокопович, Марта Тарнавська і Максим Тарнавський, Оксана Бачинська, Ада Кулик, Петро Одарченко, Едвард і Олена Мельничуки, д-р Осип і Лідія Оришкєвичі, д-р Олександр Стрільбицький, Надія Масик, Стефанія Семущак, Любов Раковська, Іван і Уляна Сосі, Ярослав і Катря Червоняки, Бенямін і Віра Корсуні, Ярослав і Марія Тимочки, Віра Сендзік, Михайло Щурко, Марта Качмарська, Ірена Новак, Стефанія Кобилецька, Павло і Евдокія Боднарєнки, Теодор Костюк, Мері Кассєн, Ігор Шевчук, Емілія Ройовська, Вадим і Марія Яровєнки, Теодосій і Ольга Зазулі, Катерина Кузів, Іванна Рожанковська, Марта Цимбаліста, Василь і Анастасія Марущаки, д-р Ірена Комаринська;

по 20.00 дол. - Юлія Шелегон, д-р Теодозій і Любомира Крупи, Василь Качуровський, д-р Олександр і Зіновія Серафини, Наталія Лиса, Олександра і Марія Крайчичи, Василь Витвицький, Віра Боднарук, Євгенія Рубчак, Ярослав і Ольга Городецькі, Марія Бачинська, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі, Надія Клос, Неоніла Гордієнко, Тетяна Карпенко, Анна Марчиха, Анна Вомпель,

Ляриса Долинська, Любомира Сохан, Олександр і Марія Мотилі, William & Doris Chirash, Марія Оленська, Андрій і Катерина Буки, Віра Левицька, Приська Яцюк, Адріяна Лучечко, Володимир і Ксеня Кульчицькі, Мирослава Савчак, Михайло і Марія Коргуни, Оксана Лобачевська, Христина Гошовська;

по 17.50 дол. — Лев і Ірена Вербицькі, Юрій і Вікторія Міщенки, Андрій і Лідія Закревські;

по 15.00 дол. — Роман Ференцевич, Марта Рудик, Ярослав і Надія Бігуни, Михайло Тренза, Василь і Ольга Балабани, Василь і Стефа Науми, Йосиф Якимович, Василь Качуровський, Марія Борковська, Марта Крамарчук;

по 10.00 дол. — Ярослав і Іванна Клими, д-р Роман і д-р Стефанія Барановські, Ольга Ганушевська, Іванна Жовнір, Люба Домбчевська, Микола і Марія Лилаки, Роман Мельник, Татяна Дідошак, Василь Танасійчук, Роман Запутович, Олег і Уляна Оменцінські, Дмитро Макимів, Ольга Коваль, Іван і Катерина Попики, Софія Лонишин, Наталія Цибрівська, Анна Тарнавська, Ярослав і Богдана Гелети, Теодор Рак, Марія Захарків, Юліяна Старосольська, Андрій і Марта Бачинські, Зенон Чехович;

по 5.00 дол. — Ольга Труш, Стефанія Мілінчик, Віра Панчак;

по 2.50 дол. — інж. Євген Мельник, Лідія Хома.

Елегантно оформлена книга статтей відомої мисткині Аркадії Оленської-Петришин "У Вимірах Форми й Експресії" була видана видавництвом "Світо-вид" (Svito-Vud). Родина Аркадії Оленської-Петришин забажала, щоб дохід з неї був призначений на потреби Українського Музею. На сьогодні пожертви читачів "Світо-вид" становлять суму **880.00 дол.**

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

20,000.00 дол. — д-р Ярослав і Ляриса Музички;
по 1,000.00 дол. — Зенон Михалевський (спадок), д-р Богдан і Роксана Харкевичі, Тарас та Ірина Шумиловичі, Gary & Irene Wolfe (Bankers Trust Company), 67-ий Відділ СУА;

по 100.00 дол. — Марта Перейма, June Gowryluk Feldman;

80.00 дол. — д-р Євген Стецьків;

по 50.00 дол. — Аріянда Терлецька, Дмитро Шумило;

20.00 дол. — Ігор і Стефанія Лукомські.

Закінчення в наступному числі

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

Управа та адміністрація Українського Музею.

СПРОСТУВАННЯ

У числі за липень-серпень ч.р. на 2 стор. журанлу сталася прикра помилка — пропущено текст:

маніфести. Завдяки своїм здібностям, працелюбству та патріотичним переконанням Орлик досягнув високих посад, визначного місця в суспільно-політичному житті України.

Просимо ласкаво вибачити. Друкарня.

ІВАННА САВИЦЬКА

ДО ПРАЦІ

Школа, школа, знову школа,
Знов науки довгий час.
Відпочинку вже доволі,
Час поклін віддати школі,
Ось вона скликає нас.
Всі найкращі гри, забави,
Всі безжурні, ясні дні,
Всі вони тоді лиш милі,

Як заслужені й щасливі
Ті, що з працею в дружбі.
Тож до школи всі ідімо!
Праця — наш цілющий лік.
Кожний по своїй спроможі
Хай працює і лиш в Бозі
Починаймо знову рік.

Із збірки "Незабудьки"

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

ВАСИЛЬ СУХОМЛИНСЬКИЙ

Я ЛЮБЛЮ КНИЖКИ ЧИТАТИ

Я люблю книжки читати —
Так, як мама. Так, як тато.
Коли книжку я читаю —
Скрізь по світі побуваю.

Край для мене невідомий —
Стане враз мені знайомий.
З книжкою про Україну —
В Україну я полину.

Походжу по ній стежками,
Де ходили тато й мама;
Де жили дідусь й бабуся.
З книжки я багато вчуся.

Коли книжку я читаю —
Скрізь по світі побуваю.

ВІДЛІТАЮТЬ ЛЕБЕДИ

Тихий осінній вечір. Сіло за гору сонечко.
Небо на заході пурпурове — завтра буде вітер. А
сьогодні тихо-тихо.

Коли це з-за лісу лунає тривожний крик:
курли, курли... Високо в небі летить табун
лебедів. Чого кричать так тривожно?

Здається, вони щось забирають із рідної
землі. Пригадалась мені казка, що її розповідала
бабуся: коли відлітають лебеді, вони своїми
крильми сіють на землі печаль. Я вдивляюся в
табун, що летить. На тонких лебединих крилах
грають пурпурові відблиски вечірньої заграви.
Хіба печаль пурпурова? Вона ж лазурова,
бузкова, як високі могили в степу.

— А коли повертаються лебеді, що вони
сіють крильми?

— Радість!

ВЕРЕСЕНЬ

Кап-кап-кап — то капаниця
Не вшухає цілий день.
То сльозиться, чи дощиться?
В парасолях вересень.

По воді крилате листя.
Час у мандри відплисти...
Дощовик вдягнула Христа,
Мокне, хоче підрости.

А в городі в капустинах
Бідний зайчик під листком
Чи краплини, чи сльозини
Витирає рукавом.

МИКОЛА ВІНГРАНОВСЬКИЙ

* * *
Ластівко біля вікна,
Ластівко нашої хати,
Що тобі, ластонько, дати:
Меду, борщу чи пшона?

Ластонько, літа кінець.
Діток твоїх би до хати,
Я научу їх писати:
Небо, Дніпро, горобець...

Ластонько, де не літайсь —
Мало налітатись вволю:
Ще народись та удайсь
В небо, Вітчизну і волю.

Так воно в світі і є,
Так воно є, щоб літати...
Горечко рідне моє,
Ластівко нашої хати.

Б. НИКОЛИН

ТРИМАЙМОСЯ СВОГО РОДУ

Не тільки люди, але й пташки та звірята мають свої хатки. Там вони живуть із своїми родинами. Пташки будують для своїх пташенят чудові гніздечка. Ніхто з людей не зробив би таких гніздечок. А звірята будують собі підземні мешкання. Вони майстри в цьому.

Пташки і звірята вигодовують у тих хатках своїх малят. Поки малята виростуть, то ними опікуються батьки. Вони їх годують і при звичають до життя. Пташки вчать пташенят літати і шукати поживи. А звірята вчать своїх діток ходити або плавати, пізнавати своїх ворогів і добувати собі їжу.

Пташенята й звірята слухають своїх батьків. Вони роблять те, чого їх учать батько або мати. А котре буває непослушне, то зараз дістане лапкою або крильцем чи дзьобиком. І

мусить робити як мама каже. Це йому потрібне до життя.

Звірята і птахи живуть родинами. Вони завжди тримаються свого роду. Навіть тоді, як повиростають. Ластівка ніколи не пристане до горобчиків, ані до інших пташок. Так само горобчик чи жайворонки тримаються свого роду. Вони ніколи не перестануть бути горобчиками чи жайворонками. Навіть зозуля, яка вкладає свої яєчка до чужих гніздечок, — і та залишається зозулею. Із зозулених яєчок народжуються зозуленята але вони тримаються свого зозулиного роду.

Так само і в людей буває. Вони тримаються свого роду. Хто ким народився, тим залишається до смерті. Ми українці і завжди залишаємось українцями де б ми не жили.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

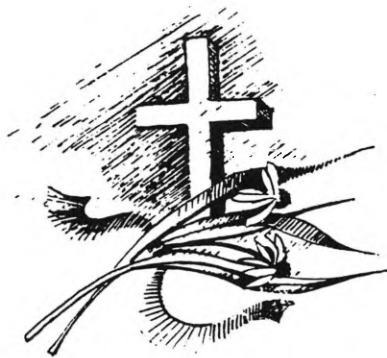

21-го лютого 1998 р. відійшла у вічність **Оксана з Гаврищаків Рак**. Народилася Оксана у Львові в священничій родині — однієї з тих, які в Галичині відіграли важливу роль у розвитку духовності, національної свідомості та культурного життя народу. Батько — о. Андрій був військовим капеляном у ранзі капітана, а згодом радником Митрополичої Консисторії Андрея Шептицького при кафедрі св. Юра у Львові. Навчав теж релігії у школах. Мати — Леонтина Петрасевич із давнього священничого роду.

Родина жила у Львові при кафедрі св. Юра. Оксана і її три сестри були ученицями гімназії с.с. Василіянок.

У Львові були це часи живої діяльності різних молодіжних організацій, а рівночасно напруженої політичної атмосфери. Діяли різні українські підпільні організації, були політичні процеси, переслідування, тощо. Це не була безжурна молодість, але, незважаючи на труднощі, життя було повне цікавих, захоплюючих подій. Діяв Пласт, на площі Сокола Батька відбувалися спортивні імпрези. Взимку, були зустрічі-вечорниці, костюмівки. В Музичному Інституті відбувалися не тільки концерти, але й цікаві імпрези, зустрічі. У тому середовищі Оксана була активною і тут її серце наповнилося любов'ю до рідного, а теж зацікавленням громадською працею.

Згодом, о. Андрій Гаврищак став парохом в Борщовичах, потім в Устю Зеленому (Станиславівщина). Оксана після матури якийсь час практикувала у аптеці в Устю Зеленому, тому що хотіла переко-

натися чи праця фармацевтики буде їй відповідати. Фармацію студювала в Кракові. Після студій працювала в Новому Санчі, а під час війни — провадила аптеку в Брюховичах.

Прийшла війна. Оксана опинилася у Відні де теж працювала в аптеці. У 1948 р. одружилася з Богданом-Дадою Раком.

У 1949 р. подружжя виїхало до Америки. Тут зразу включилися в громадське життя Нью-Йорку. Як відомо, Богдан-Дада Рак став співзасновником хору "Думка". Оксана вступила до 64-го Відділу США, де була членкою управи у 1955-1964 рр. 1965 р. обрана заступницею голови Нью-Йоркської Округної управи США. Головою цієї Округи була в 1966-1970 та 1974-1975 роках.

На цьому становищі, зокрема, цікавилася культурними ділянками праці. Характеристичним для неї було її відношення до відділів, з якими піддержувала особистий зв'язок, готова завжди порадити чи допомогти. Немало зробила для молоді — згадаємо "Зустрічі градуантів", "Вишивані вечорниці". З її ініціативи почали відбуватися щорічні "Дні Союзянки", постали гуртки книголюбів. Це — неповний перелік її праці — лиш те, що було їй особливо близьке й важливе. Ще згадаємо, що в 1974 р. від імени жінок вона вітала Блаженішого Йосифа Сліпого.

Те, що винесла вона із родинного дому та із молодих років у Львові, на Рідній землі — це передала вона у своїй діяльності, коли жити довелося в Америці. Жила сповнена любов'ю до всього, що гарне, добре і рідне.

У. Старосольська.

29 травня 1998 року по довгій недужі відійшла у вічність довголітня членка 49-го Відділу США **бл. п. Марія Польова**.

Марія народилася 1890 р. у Бережанах в українській родині Дяковичів, де виростала зі сестрою і трьома братами. В молодості брала участь у товариському житті, належала до хору і драматичного аматорського гуртка. До кінця свого життя надзвичайно любила вишивку і присвячувала їй багато часу.

Під час Другої світової війни родина Марії з дітьми і внуками залишила рідні землі і після воєнних скитань, опинилася в Америці, у Бофало. Марія відразу стала членкою США і старалася допомогти в кожній роботі Відділу. Коли захворіла, опікувалися нею дочки Анна Яцишин і Дарія Войтович. Померла в колі родини, залишивши чотири дочки, внуків і правнуків.

Союзянки відділу відпровадили свою посестру в останню дорогу. На тризні Оксана Салдит від США згадувала її як працювиту і корисну громадянку.

Спи спокійно, дорога наша союзяно. Нехай бережанська рідна околиця сниться тобі у прибраній, гостинній американській землі.

У пам'ять Марії Польової родина і друзі зложили пожертви на різні цілі.

Анна Яцишин.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — для справ преси
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Люба Більовщук — стипендій
Марта Яросевич — екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чикаго
Марта Рудик — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Центральний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

Ірена Чабан — головний редактор "Нашого Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd VP — Membership
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd VP — Culture
Iryna Kurowyckyj — 4th VP — Public Relations
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Luba Bilowchtchuk — Scholarship/Children Student Sponsorship Program
Marta Jarosewich — Ecology

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Marta Rudyk — New England
Theodosia Kushnir — New York — Central
Maria Odezhyńska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Olha Rybakiw — Parliamentarian

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:
Електронна пошта/e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646 Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalla Duma**

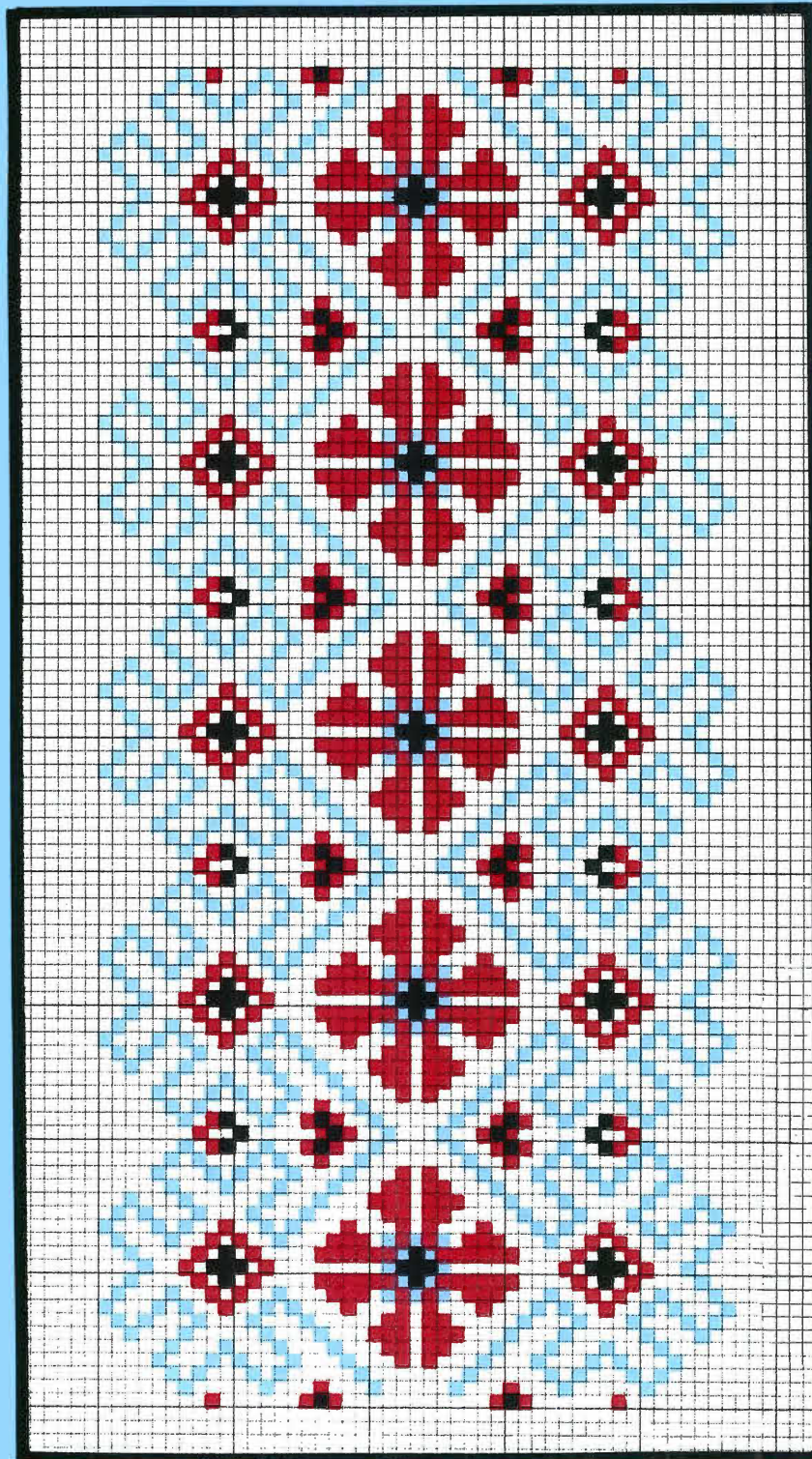
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.
Адміністратор-бухгалтер "Нашого Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

*Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).*

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Взори для вишивання видані накладом А. Хойнацького у Львові 1893 р. з колекції Євгенії Бачинської-Федусевич.
Patterns published in Lviv, 1893 by A. Choinacky. From the collection of Evhenia Bachynska-Fedusevych.